РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО ЗА <u>2019 ГОДИНА</u>

Јануари, 2020 година

РЕЗИМЕ

Државниот инспекторат за земјоделство до декември 2013 година беше орган во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство со надлежност врз донесувањето на Законот за Државен инспекторат за земјоделство и подзаконските акти кои произлегуваат од него. Од декември 2013 година со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на законот за државниот инспекторат за земјоделство (Службен Весник на Република Македонија број 164/2013 година), Државниот инспекторат за земјоделство од 01.05.2014 година е со својство на правно лице, има сопствена буџетска сметка од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно Закон и одлучува за правата и обврските од работен однос. Со Инспекторатот раководи и управува директор кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија.

Согласно член 15 став (12) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија" бр. 50/2010, 162/2010, 157/2011, 147/2013, 41/2014, 33/2015, 193/2015, 53/2016, 11/2018 и 120/2018), Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство е задолжен до 1 март во тековната година до Инспекцискиот совет да достави годишен извештај за работа на инспекциската служба за претходната година.

Во извештајниот период Државниот инспекторат за земјоделство, своето работење го реализираше преку доследно спроведување на одредбите од законите и поблиските прописи од делокругот на работење на овој инспекциски орган, преку вршење на надзори и превземање на инспекциски мерки, кај сите субјекти, кои работаат во овие области, но секогаш навремено постапуваше и по доставените информации за одредени неправилности и злоупотреби, кога не се почитуваат одредбите од законите и поблиските прописи.

Државнот инспекторат за земјоделство во текот на извештајниот период за 2019 година има составено севкупно 47.980 записници од извршени инспекциски надзори, при што се издадени 288 платни налози, а наплатени се 97 платен налог. Од страна на Државните фитосанитарни инспектори на 11-единаесет гранични премини (ГП Табановце-Куманово, ГП Блаце- Скопје, ГП Ќафасан-Струга, ГП Меџитлија-Битола, ГП Богородица-Гевгелија, ГП Ново Село- Струмица, ГП Делчево -Делчево, ГП Деве Баир-Крива Паланка, ГП Скопје (Железничка станица-Товарна Скопје и Пошта-Скопје) и ГП Аеродром Александар Велики-Скопје) **и 9-девет места на утовар** (Скопје, Струмица, Штип, Кавадарци, Кочани, Ресен, Охрид, Прилеп и Тетово) **и во внатрешноста на Република Северна Македонија извршени се вкупно** 71.034 инспекциски контроли на производи, од кои 32.886 производи при увоз, на 26.698 производи при извоз, на 7.232 производи при провоз (транзит) и на 4.218 производи при реекспорт. Во 2019 година извршени се фитосанитарни прегледи на 56.556 пратки од земјоделски и шумски производи, дрвен материјал, семе и саден материјал при **увоз, извоз, провоз** (транзит) и **реекспорт**.

1. РЕГУЛАТОРНА РАМКА

Во извештајната **2019** година донесени се вкупно 120 измени и дополнувања на постојни закони и подзаконски акти, врз кои има директна надлежност над работењето на Државниот инспекторат за земјоделство и други прописи кои имаат индиректно влијание врз областите по кои постапува инспекторатот *(Табеларен приказ)*.

Реден број	Назив на законот или позаконскиот акт	Број и датум на Службен весник
1	Риболовна основа за риболовна вода "Вештачко езеро - акумулација Тиквешко езеро" за период 2019 – 2024 година	1/19 од 03.01.2019 година
2	Програма за семе и саден материјал во 2019 година	15/19 од 23.01.2019 година
3	Програма за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2019 година	15/19 од 23.01.2019 година

4	Програма за спроведување на мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразност на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство за 2019 година	15/19 од 23.01.2019 година
5	Програма за фитосанитарна политика во 2019 година	15/19 од 23.01.2019 година
6	Програма за спроведување на мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и контрола на квалитетот на ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2019 година	15/19 од 23.01.2019 година
7	Програма за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	23/19 од 31.01.2019 година
8	Закон за изменување на Законот за трговија на зелени пазари	27/19 од 05.02.2019 година
9	Закон за дополнување на Законот за земјоделство и рурален развој	27/19 од 05.02.2019 година
10	Закон за изменување и дополнување на Законот за основање Агенција за поттикнување на развојот на земјоделството	27/19 од 05.02.2019 година
11	Уредба за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	29/19 од 05.02.2019 година
12	Програма за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	29/19 од 05.02.2019 година
13	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	32/19 од 07.02.2019 година
14	Исправка на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	32/19 од 07.02.2019 година
15	Одлука за утврдување на дополнителна помош како мерка за исплата за продадено винско грозје	32/19 од 07.02.2019 година
16	Правилник за формата и содржината на барањето, потребната документација за исполнетост на условите, содржината и начинот на водење на евиденцијата	33/19 од 08.02.2019 година
17	Правилник за формата, содржината и образецот на сертификатот за сообразност на производство на органски производи со земјата увозник, како и начинот на издавањето и пропратната документација која ја придружува пратката со производи со органско потекло	38/19 од 13.02.2019 година
18	Правилник за формата, содржината и образецот на сертификатите дека производот, процесот на производство, подготовката или пуштањето во промет на истиот е во согласност со правилата и постапките утврдени со закон, како и на евиденцијата која ја водат субјектите	38/19 од 13.02.2019 година
19	Правилник за начинот на земање на мостри, постапката за вршење постконтрола, висината на надоместокот за постконтрола и одредување на процентот на мострите кој се вклучува во постконтролата за одделни видови земјоделски растенија	50/19 од 05.03.2019 година
20	Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на фитосанитарниот сертификат или фитосанитарниот сертификат за реекспорт и формата и содржината на пријавата за издавање на фитосанитарен сертификат	57/19 од 18.03.2019 година
21	Повеќегодишен контролен план за надзор во областа на храната, ветеринарството и здравјето на растенијата	60/19 од 21.03.2019 година
22	Правилник за изменување и дополнување на правилникот за поблиските дополнителни услови за поддршката од мерките за рурален развој, прифатливите трошоци и висината на поддршката за прифатливите трошоци по корисник за поединечна мерка	77/19 од 15.04.2019 година

23	Наредба за преземање на мерки за спречување на појава и ширење на штетниот организам Monilinia fructicola (Winter) Honey и мерки за негово сузбивање	88/19 од 03.05.2019 година
24	Закон за управни спорови	96/19 од 17.05.2019 година
25	Закон за прекршоците	96/19 од 17.05.2019 година
26	Закон за тутун, производи од тутун и сродни производи	98/19 од 21.05.2019 година
27	Правилник за изменување на Правилникот за поблиските критериуми за избор на корисници по мерките за рурален развој	100/19 од 22.05.2019 година
28	Закон за инспекциски надзор	102/19 од 22.05.2019 година
29	Програма за изменување на Националната програма за развој на земјоделството и рурален развој за период од 2018-2022 година	103/19 од 23.05.2019 година
30	Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	106/19 од 27.05.2019 година
31	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	106/19 од 27.05.2019 година
32	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	106/19 од 27.05.2019 година
33	Закон за изменување и дополнување на Законот за работните односи	110/19 од 30.05.2019 година
34	Закон за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа	110/19 од 30.05.2019 година
35	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	113/19 од 03.06.2019 година
36	Правилник за изменување на правилникот за трговија на матреријали за вегетативно размножување на виновата лоза	117/19 од 10.06.2019 година
37	Уредба за изменување на Уредбата за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	120/19 од 13.06.2019 година
38	Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за видот на активности, максималниот износ по активности, корисници, субјекти кои учествуваат во постапката, поблиските критериуми и начинот за доделување на техничката поддршка во земјоделството и руралниот развој	127/19 од 21.06.2019 година
39	Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на барањето за издавање на кон тролната марка, формата и содржи ната на контролната марка, начинот на нејзиното издавање, формата, содржината и начинот на водењето на евиденцијата за издадени и иско ристени контролни марки за озна чување на брашното кое се става во промет	142/19 од 12.07.2019 година
40	Правилник за изменување на Правилникот за пасоши за растенија.	142/19 од 12.07.2019 година
41	Закон за изменување на Законот за земјоделство и рурален развој	152/19 од 25.07.2019 година
42	Програма за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	158/19 од 01.08.2019 година
43	Правилник за содржината и начинот на водење на регистарот на откупувачи на тутун	168/19 од 13.08.2019 година
44	Правилник за формата и содржината на барањето за упис во регистарот на откупувачи на тутун како и потребната документација	168/19 од 13.08.2019 година
45	Правилник за висината и начинот на определување на реално направените трошоци во прекршочна постапка пред прекршочниот орган	175/19 од 23.08.2019 година

46	Правилник за содржината и начинот на водење на евиденција на прекршочните органи за сторителите на прекршок и за изречените прекршочни санкции за сторениот прекршок	175/19 од 23.08.2019 година
47	Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за поблискитекритериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	181/19 од 03.09.2019 година
48	Програма за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	181/19 од 03.09.2019 година
49	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година.	181/19 од 03.09.2019 година
50	Правилник за формата и содржината на барањето за добивање на овластување на наставно-научна високо образовна институција од областа на тутунското производство за спроведување на обука за вршење на процена на тутун	181/19 од 03.09.2019 година
51	Правилник за минимално техничките стандарди и услови кои треба да ги исполнуваат опремата, хардверот и функционалноста на софтверот за електронскиот информативен систем за евиденција на тутун за пријавени, евидентирани, договорени површини и количини и откупени количини тутун по производители, откупувачи, по типови и класи на тутун, по реколти поединечно, начинот на користење, одржување и надградба на истиот	181/19 од 03.09.2019 година
52	Закон за изменување и дополнување на Законот за основање на Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој	190/19 од 16.09.2019 година
53	Правилник за формата и содржината на барањето за овластување на наставно-научна високообразовна институција од областа на тутунското производство за организација, подготовка и заверка на мостри тутун	194/19 од 23.09.2019 година
54	Правилник за формата и содржината на образецот на пријавата како и начинот на доставување на пријавата за производството, површините, типовите тутун и очекуваното производство на необработениот тутун	194/19 од 23.09.2019 година
55	Правилник за формата и содржината на барањето за полагање на испитот за добивање на лиценца за процена на тутун, лиценцата за процена на тутун, начинот на пријавувањето и спроведувањето на испитот како и програмата и потребната литература за полагање на испит за добивање на лиценца за процена на тутунот	194/19 од 23.09.2019 година
56	Правилник за поблиските услови кои треба да ги исполнува откупувачот на тутун за запишување во регистарот на откупувачи на тутун	203/19 од 03.10.2019 година
57	Правилник за начинот на запишување, промената, бришењето, потребната придружна документација за запишување, начинот за ракување, употребата, објавувањето и чувањето на податоците од информативниот систем за евиденција на тутун	203/19 од 03.10.2019 година
58	Уредба за видот на активности, максималниот износ по активности, корисниците, субјектите кои учествуваат во постапката, поблиските критериуми и начинот за доделување на техничката поддршка во земјоделството и руралниот развој	208/19 од 09.10.2019 година
59	Правилник за дополнување на Правилникот за поблиските дополнителни услови за поддршката од мерките за рурален развој, прифатливите трошоци и висината на поддршката за прифатливите трошоци по корисник за поединечна мерка	214/19 од 16.10.2019 година
60	Правилник за дополнување на Правилникот за поблиските критериуми за избор на корисници по мерките за рурален развој	215/19 од 17.10.2019 година

61	Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на образецот на барањето за издавање на легитимација за стопански риболов, формата и содржината на образецот на легитимацијата за стопански риболов и начинот на нејзиното издавање и враќање	215/19 од 17.10.2019 година
62	Правилник за изменување на Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистарот на одгледувачи на риби, формата и содржината на образецот на барањето за запишување во регистарот, како и потребните докази за исполнување на условите за запишување во регистарот	215/19 од 17.10.2019 година
63	Правилник за изменување на Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистарот на репроцентри за производство на репродуктивен и порибителен материјал, како и формата и содржината на барањето за запишување во регистарот	215/19 од 17.10.2019 година
64	Правилник за изменување на Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистар на организации на производители, како и постапката за запишување односно бришење од регистарот	215/19 од 17.10.2019 година
65	Правилник за изменување на Правилникот за начинот на спроведување на испитот за стопански риболов, содржината на програмата за полагање на испитот, како и формата и содржината на уверението за положен испит	215/19 од 17.10.2019 година
66	Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на образецот на дозволата за рекреативен риболов и образецот за водење евиденција, начинот на водење на евиденцијата и доставување на податоците	215/19 од 17.10.2019 година
67	Решение за овластување за организација, подготовка и заверка на мостри тутун	217/19 од 21.10.2019 година
68	Уредба за дополнување на Уредбата за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	221/19 од 25.10.2019 година
69	Програма за дополнување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	221/19 од 25.10.2019 година
70	Национална сортна листа	226/19 од 01.11.2019 година
71	Правилник за формата и содржината на идентификационата картичка за процена на тутун	227/19 од 04.11.2019 година
72	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	232/19 од 08.11.2019 година
73	Програма за изменување на Програмата за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2019 година	232/19 од 08.11.2019 година
74	Закон за изменување и дополнување на Законот за виното	235/19 од 13.11.2019 година
75	Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за видот на активности, максималниот износ по активности, корисниците, субјектите кои учествуваат во постапката, поблиските критериуми и начинот за доделување на техничката поддршка во земјоделството и руралниот развој	236/19 од 14.11.2019 година
76	Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	237/19 од 15.11.2019 година
77	Програма за дополнување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	237/19 од 15.11.2019 година
78	Правилник за содржината и формата на Годишниот план за работа на инспекциска служба	238/19 од 18.11.2019 година
79	Правилник за формата и содржината на месечниот план за работа на секој инспектор	238/19 од 18.11.2019 година

80	Правилник за формата и содржината на извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци и на годишниот извештај за работа на инспекциските служби	238/19 од 18.11.2019 година
81	Правилник за формата и содржината на програмите за обука за стекнување со лиценца за инспектор	238/19 од 18.11.2019 година
82	Правилник за начинот за спроведување на испитот за стекнување со лиценца за инспектор	238/19 од 18.11.2019 година
83	Правилник за формата и содржината на образецот за лиценца за инспектор	238/19 од 18.11.2019 година
84	Правилник за формата и содржината на образецот на службената легитимација и значката на инспекторот, како и начинот на нивното издавање и одземање во инспекциските служби	238/19 од 18.11.2019 година
85	Правилник за начинот на оценување и формата и содржината на образецот за оценување на учинокот на инспекторите	238/19 од 18.11.2019 година
86	Правилник за формата и содржината на Извештајот за оценување на учинокот на инспекторите	238/19 од 18.11.2019 година
87	Упатство за доделување на парична награда за инспектор	238/19 од 18.11.2019 година
88	Исправка на Програмата за дополнување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	243/19 од 25.11.2019 година
89	Исправка на Уредбата за изменување и дополнување на Уредбата за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	243/19 од 25.11.2019 година
90	Закон за изменување и дополнување на Законот за земјоделство и рурален развој	244/19 од 26.11.2019 година
91	Правилник за елементите на проценката на ризикот, како и зачестеноста на спроведувањето на инспекциски надзор врз основа на проценката на ризик	247/19 од 02.12.2019 година
92	Правилник за формата и содржината на записникот за извршен Инспекциски надзор	250/19 од 05.12.2019 година
93	Правилник за формата и содржината на Решението по извршен Инспекциски надзор	250/19 од 05.12.2019 година
94	Програма за изменување на Програмата за семе и саден материјал во 2019 година	252/19 од 11.12.2019 година
95	Уредба за изменување на Уредбата за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2019 година	254/19 од 12.12.2019 година
96	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	254/19 од 12.12.2019 година
97	Програма за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	254/19 од 12.12.2019 година
98	Програма за изменување на Програмата за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2019 година	254/19 од 12.12.2019 година
99	Упатство за начинот на спроведување на инспекцискиот надзор	255/19 од 12.13.2019 година
100	Програма за изменување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година	262/19 од 19.13.2019 година
101	Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите за организирање на рекреативен риболов на рекреативната зона „Акумулација Калиманци“	266/19 од 23.12.2019 година
102	Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите за организирање на рекреативен риболов на рекреативната зона „Акумулација Младост“	266/19 од 23.12.2019 година
103	Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите за организирање на рекреативен риболов на рекреативната зона „Акумулација Шпилје“	266/19 од 23.12.2019 година

104	Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите за организирање на рекреативен риболов на риболовниот ревир „Црна Река 1 – Демирхисарски“	266/19 од 23.12.2019 година
105	Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите за организирање на рекреативен риболов на риболовниот ревир „Црна Река 4 – Мариовски“	266/19 од 23.12.2019 година
106	Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите за организирање на рекреативен риболов на риболовниот ревир „Вардар 2 – Тетовски“	266/19 од 23.12.2019 година
107	Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија на рибите за организирање на рекреативен риболов на риболовниот ревир „Вардар 6 – Демиркаписки“	266/19 од 23.12.2019 година
108	Програма за изменување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година	266/19 од 23.12.2019 година
109	Стратегија за производство на тутун за период 2020-2026 година, со Акционен план	267/19 од 24.12.2019 година
110	Правилник за формата и содржината на регистрите, како и начинот на воспоставување, користење и содржината на информацискиот систем за инспекциски надзор	271/19 од 26.12.2019 година
111	Закон за дополнување на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост	275/19 од 27.12.2019 година
112	Закон за дополнување на Законот за земјоделство и рурален развој	275/19 од 27.12.2019 година
113	Закон за изменување на Законот за административни службеници	275/19 од 27.12.2019 година
114	Закон за престанување на важењето на Законот за трговија на зелени пазари	275/19 од 27.12.2019 година
115	Програма за спроведување на мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство за 2020 година	277/19 од 28.12.2019 година
116	Програма за фитосанитарна политика во 2020 година	277/19 од 28.12.2019 година
117	Програма за спроведување на мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и контрола на квалитетот на ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2020 година	277/19 од 28.12.2019 година
118	Програма за семе и саден материјал во 2020 година	277/19 од 28.12.2019 година
119	Програма за финансирање на активностите во тутунското производство за 2020 година	277/19 од 28.12.2019 година
120	Програма за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2020 година	277/19 од 28.12.2019 година

Табеларен приказ бр. 1 *Донесени нови, измени и дополни законски и подзаконски акти и други акти во 2019 година*

2. УСОГЛАСУВАЊЕ СО МЕЃУНАРОДНИ СТАНДАРДИ И БАРАЊА

Фитосанитарната управа, орган во состав на МЗШВ, ја претставува Република Северна Македонија во меѓународните тела, органи и организации од областа на здравјето на растенијата и извршување на други задачи поврзани со здравјето на растенијата утврдени со закон, додека Секторот за инспекциски надзор од областа на фитосанитарна политика ги имплементира и спроведува меѓународните стандарди и фитосанитарни барања на државите.

Во таа насока и годинава продолжи соработката помеѓу Федералната служба за ветеринарен и фитосанитарен надзор (Россельхознадзор) на Руската Федерација и Државниот инспекторат за земјоделство, согласно Меморандумот за соработка меѓу Федералната служба за ветеринарен и фитосанитарен надзор (Россельхознадзор) на Руската Федерација, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија и Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Македонија кој беше потпишан на **4-ти јуни 2015** година.

Исто така, согласно досегашната меѓусебна соработка за оперативна комуникација во однос на аналогното архивско доставување на дневна основа до Россельхознадзор, преку контакт лицето од Република Северна Македонија се доставуваат издадените фитосанитарни сертификати издадени од страна на државните фитосанитарни инспектори на Република Северна Македонија. Во 2019 година се продолжи и со Информатичкиот систем на IS Argus - Fito - Authorization module phytosanitary certificate (Federal Service for Veterinary and Phytosanitary Surveillance Russian Federation 2019 ©), каде на системот преку контакт лицето од Република Северна Македонија се врши потврдување/авторизирање на фитосанитарните сертификати издадени од фитосанитарните инспектори во Република Северна Македонија. Информатичкиот систем на "Argus-Fito" е воспоставен во 2016 година.

Државниот инспекторат за земјоделство на Република Северна Македонија и Управата за заштита на растенијата при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Србија, на 20.08.2019 година потпишаа Протоколот за контроли во патниот сообраќај на граничниот премин Табановце – Прешево, прв од ваков тип во регионот со меѓусебно признавање на сертификатите на граничните агенции – фитосанитарните и ветеринарните.

На 26.08.2019 година официјално пуштен е во употреба заедничкиот граничен премин Табановце – Прешево со концеп на „One Shop Stop", при што во двете земји се влегува и излегува со само едно застанување за регулирање на сите гранични формалности. На тој начин, времето на патување е намалено за половина, а зголемен е протокот на патници и стоки во двата правци.

3. НАДЛЕЖНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИЈА

3.1. Основи

Државниот инспекторат за земјоделство, работите од својата надлежност ги извршува преку:

- директорот на Инспекторатот,
- државните инспектори за земјоделство и државните фитосанитарни инспектори и
- стручната служба во Инспекторатот.

Државниот инспекторат за земјоделство (ДИЗ) е основан согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, а својата организација, надлежности, овластувања, постапки и сл. ги врши согласно Законот за Државниот инспекторат за земјоделство. Внатрешната организација е уредена согласно Правилникот за внатрешна организација на Државниот инспекторат за земјоделство број 02-212/3 од 26.02.2016 година, а работните места во Државниот инспекторат за земјоделство се уредени согласно Правилникот за систематизација во Државниот инспекторат за земјоделство со број 02-212/2 од 26.02.02016 година.

Во рамки на Инспекторатот, формирани се 6 сектори во чии рамки се формирани 20 одделенија, а надвор од секторите како посебни организациони единици формирани се 5 одделенија. Државните инспектори во Државниот инспекторат за земјоделство во својата организациона единица се распределни на работа во 33 подрачни единици во 7 региони, на 11 Гранични премини и 9 места на утовар.

Државниот инспекторат за земјоделство, инспекциските контроли и надзори ги врши од областа на: земјоделство, руралниот развој, рибарството и аквакултура, сточарско производство и пчеларството, земјоделско земјиште и земјоделска политика и води, областа на семето и садниот материјал, производите за заштита на растенијата, квалитетот и безбедност на ѓубрива, биостимулатори, виното со лозарството, цвеќето и декоративните растенија, квалитетот и безбедност на земјоделски производи, од областа на органско земјоделско производство и генетски модифицирани организми, тутунот и тутунски производи, директните плаќања во земјоделството, и фитосанитарната политика.

Инспекциската служба има донесено Стратешки план на Државниот инспекторат за земјоделство за период од 2018-2020 година. Во ноември 2018 година е донесена Стратегија за управување со ризици на Државниот инспекторат за земјоделство за период од 2019-2023 година.

Во рамките на Државниот инспекторат за земјоделство функционира и EXIM системот – едношалтерски систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти, (www.exim.gov.mk), проект на Владата на Репубилка Северна Македонија, и истиот овозможува одобрување на поднесените барања за дозволи и издавање на дозволите од извршените контроли на пратките.

3.2. Административни постапки

Евиденцијата на инспекциските надзори и превземените инспекциски мерки и постапки секој инспектор одделно ги води во Уписникот за предметите од првостепена инспекциска постапка (ИП1), согласно Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на инспекциската евиденција, како и содржината на извештаите од инспекциската статистика („Службен весник на Република Македонија“ број 165/2011 година), како и во Образец 11- Регистар на извршени инспекциски надзори согласно Правилникот за формата и содржината на регистарите од интерес на инспекцискиот совет („Службен весник на Република Македонија“ број 44/2015 година). Пополнувањето на Обарзец 11 (внесот на податоците од извршените инспекциски надзори и превземените мерки и постапки) е организирано така што секој инспектор го пополнува образецот и на месечно ниво го доставува до претпоставениот раководител, потоа собраните податоци од инспекторите во секторот се доставуваат до задолжениот службеник за спојување на податокот, како целина на ниво на Државниот инспекторат за земјоделство и на месечно ниво за 2019 година, Образец 11 се доставуваше до Инспекцискиот совет.

3.3. Безбедност и комуникација

Државниот инспекторат за земјоделство комуникацијата помеѓу вработените и меѓу институциите ја врши писмено преку архивата на Инспекциската служба, како и електронски преку службените електронски пошти на варaботените кои го користат domain –от @diz.gov.mk.

3.4. Информациска и комуникациска технологија

Државниот инспекторат за земјоделство располага со следнава информатичка опрема: 162 компјутери, 106 лаптоп компјутери, 3 таблети кои работат на оперативен систем Windows 7, 163 принтери, 3 скенери, 2 сервери, 33 УПС уреди и 1-еден уред огнен sид (*firewall*). Од страна на ЕУ (Европска Унија) на име на Државниот инспекторат за земјоделство, во 2018 година, врз основа на IPA проект за набавка на лабораторска опрема, опрема за службени контроли, ИТ опрема за фитосанитарната служба има донирани се вкупно 33 лап топ комјутери. За извештајната 2019 година има набавка на 1 статичен компјутер, 1 лаптоп и 1 принтер.

Компјутерите се поврзани мрежно со еден главен рутер и повеќе свичови. Во централнот седиште на Државниот инспекторат за земјоделство се користи оптички интернет, додека подрачните единици и граничните премини се приклучени на ADSL интернет линија. Државните инспектори за земјоделство користеа SDI софтвер во кој ги внесуваа податоците од извршените инспекциски надзори, Но истиот не е одржуван и не дозволува креирање на нови корисници, периодично не дозволува повелкување на постоечки и внесување на нови податоци и сето тоа го прави нефункционал подолго од 6 години, додека фитосанитарните инспектори користат софтвер таканаречен „Главен информативен систем за гранична фитосанитарна инспекција" кој се користи за електронска евиденција на пратки од увоз, реекспорт, транзит и извоз.

Државниот инспекторат за земјоделство има потреба од софтверската аликација која треба да овозможи автоматизирање на деловните процеси и работните активности на инспекторите и да ги поврзе и обедини работните процеси од Државните инспектори за земјоделство и Државните фитосанитарни инспектори (граничната и внатрешната фитосанитарна инспекција) за да се оствари целина на ниво на Државниот инспекторат за земјоделство. Ова софтверската апликација треба да ги опфаќа сите деловни процеси кои се одвиваат во ДИЗ и да овозможи структурално да биде компатибилна со барањата на Инспекцискиот совет, Законот за општа управана постапка, Уписникот за предметите од првостепена инспекциска пострапка (ИП1) и други позитивни законски прописи. На тој начин ќе се овозможи комплетна поврзаност на процесите и активностите во рамките на ДИЗ и поедноставување, олеснување на работата на директните корисници, при евиденција на контролите и при изготвување на извештаии на сите нивоа.

Државниот инспекторат за земјоделство започна со тестирање на FIDIS системот во 2017 година и истото е активно во 2019 година, тоа е модулот наменет за електронско поднесување и администратирање на барања за издавање на сертификати, уверенија и придружни документи кои се издаваат од страна на инспекторатот ***за извоз на вино и тутун.***

Сите евиденции од податоци кои Државниот инспекторат за земјоделство ги користи за изработка на извештаи и анализи до Влада, Министерство и Инспекциски совет, како и за своја интерна употреба се водат во excel табели.

3.5. Управување со финансиски и нефинансиски ресурси

Врз основа на Буџетот на Република Северна Македонија за 2019 година и Закон за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија за 2019 година („Службен весник на Република Северна Македонија" број 238/18"), ДИЗ располага со буџет во вкупен износ од 133.205.000,00 денари, од кои:

- за плати и надоместоци 78.773.000,00 денари;
- за стоки и услуги 38.206.000,00 денари
- субвенции и трансвери 376.000,00 денари и
- за капитални расходи 15.850.000,00 денари.

Државниот инспекторат за земјоделство располага со 69 возила и 2 чамци, од кои 12 возила и 1 чамец се во неисправна состојба (за расходување). Поголемиот дел од постоечките 31 возила се во амортизирана состојба, а нивното сервисирање е нерентабилно бидејќи во моментот се трошат повеќе финансиски средства за поправка и одржување. Во предходната 2018 година година возниот парк на Државниот инспекторат за земјоделство се обнови со 25 моторни возила и 1 комбе со ладилник (11 со сопствени средства и 15 преку проектот IPA од ЕУ донации).

Во извештајната 2019 година година возниот парк на Државниот инспекторат за земјоделство покрај горенаведените 69 возила се обнови со уште **3-три нови моторни возила** (со сопствени средства).

Повеќето од инспекторите се задолжени со возилата со кои моментално располага Државниот инспекторат за земјоделство. Секој од инспекторите кои се корисници на возилата се задолжени на месечно ниво да доставува извештај за користење на возилото кој треба да содржи изминати километри и потрошено гориво за што е донесен и „Правилникот за користење и сервисирање на возниот парк на Државниот инспекторат за земјоделство, набавки, начин на користење на горивото и начинот на користење и следење на GPRS системот" арх. бр. 02-952/1 од 02.11.2017 година.

Сите инспектори и поголемиот број вработени во инспекциската служба располагаат со службени телефонски броеви и службени мобилни телефони. Истите се доделуваат од веќе воспоставената пракса секој корисник на службен мобилен телефон да потпише реверс при подигањето на мобилниот апарат. Висината на сметката која паѓа на товар на инспекторатот е утврдена согласно Одлуката на Владата на Република Македонија за определување на правото за користење на службен мобилен телефон и за ограничување на износот на сметката сметката ("Сл. весник на РМ" бр. 15/03, 121/06, 158/07, 64/09, 119/9 и 81/10).

4. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

4.1. Основи

Во извештајната 2019 година, не се донесени нови и измени на постојните законски и подзаконски акти кои се однесуваат на статусот на вработените и управување со човечки ресурси во инспекциската служба. Важечки се донесените правилници во 2016 година од минстерот за земјоделство, шумарство и водостопанство на предлог на директорот на инспекторатот, и тоа:

1. Правилникот за внатрешна организација на Државниот инспекторат за земјоделство со број 02-212/3 од 26.02.2016 година и

2. Правилник за систематизација на работните места во Државниот инспекторат за земјоделство со број 02-212/2 од 26.02.02016 година.

4.2. Број на вработени

Во овој извештаен периодот за 2019 година во Државниот инспекторат за земјоделство, вработени се: 1 директор, 111 инспектори и 41 стручно административни службеници.

Вкупно вработени во Државниот инспекторат за земјоделство по години:	Главен инспектор	Виш инспектор	Инспектор и инспектори со привремена лиценца	Самостоен инспектор	Помлад инспектор	Инспектор на пробна работа (без лиценца)	Раководител на сектор	стручно административни службеници	**Вкупно**
2019 година	2	3	100	3	2	1	0	42	**153**
2018 година	3	2	101	3	2	1	1	42	**155**
2017 година	4	4	88 + 7	3	2	9	1	40	**158**
2016 година	3	4	98	1	2	12	1	42	**163**
2015 година	3	4	90	3	2	25	1	37	**165**

Табеларен приказ бр.2-1. Споредбени податоци на вработени во ДИЗ за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

Вкупно вработени во Државниот инспекторат за земјоделство за 2019 година			Главен инспектор	Виш инспектор	Инспектор и инспектори со лиценца	Самостоен инспектор	Помлад инспектор	Инспектор на пробна работа (без лиценца)	Раководител на сектор	Раководител на одделение	стручно административни службеници- советник	стручно административни службеници- виш	стручно административни службеници- соработник	стручно административни службеници- помлад соработник	стручно административни службеници- самостоен референт	стручно административни службеници- референт	стручно административни службеници- помлад референт
I		*Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството со руралниот развој, органското производство, тутун и тутунските производи и квалитет на земјоделски производи*	1														
	1	Одделение за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој			10							1		2			
	2	Одделение за инспекциски надзор од областа на органското производство			3												
	3	Одделение за инспекциски надзор од областа на тутунот и тутунските производи			3	1								1			
	4	Одделение за инспекциски надзор од областа на квалитет на земјоделски производи			2									1			
II		*Сектор за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата, сточарството, пчеларството, земјишната политика со поледелско производство*															
	1	Одделение за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата		1	6							1		1			
	2	Одделение за физичка заштита на риболовни води								1	2					6	
	3	Одделение за инспекциски надзор од областа на сточарството со пчеларство			2								1				
	4	Одделение за инспекциски надзор од областа на земјишната политика со поледелски култури		1	11									2			
III		*Сектор за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, цвеќе, генетски модифицирани организми, и виното и лозарството*	1														
	1	Одделение за инспекциски надзор од областа на семе саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата		1	13												
	2	Одделение за инспекциски надзор од областа на цвеќе и генетски модифицирани организми					1										
	3	Одделение за инспекциски надзор од областа на вино со лозарство			3									0			
IV		*Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика*															
	1	Одделение за за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика на граничен премин			24			1						1			
	2	Одделение за за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика во внатрешноста на државата			23	2	1					1		1			
V		*Сектор за логистика и техничка поддршка, правни работи, планирање и обработка на податоци*															
	1	Одделение за правни работи									0			0			
	2	Одделение за информатички технологии												1			
	3	Одделение за планирање и обработка на податоци									1			1	1		1
VI		*Сектор за проекти и административна поддршка на директорот*															
	1	Одделение за проекти								1	1				1		
	2	Одделение за административна поддршка на директорот									1				1		3
	3	Одделение за анализа на ризик								1				1			
	4	Одделение за внатрешна контрола															
		Самостојни одделенија															
	1	Одделение за внатрешна ревизија									1						
	2	Одделение за управување со човечки ресурси								1	2						
	3	Одделение за финансиски прашања									1						
Вкупно			2	3	100	3	2	1	0	4	9	3	1	12	3	6	4

Табеларен приказ бр.2. Вработени во Инспекциската служба 2019 година

4.3 Обуки и стручно оспособување

Во текот на 2019 година со цел зајакнување на капацитетите на земјоделските и фитосанитарните инспектори заради нивна едукација и усовршување беа реализирени вкупно 18- обуки/работилници преку BTSF, GTZ, FAO и IPA 2015 на која присуствуваа 370 инспектори вклучувајќи и други административни службеници во 8-странски земји и 10-обуки во Р. С. Македонија.

Ред. бр	Име и презиме на инспектор или друго лице во ДИЗ	Назив на обуката	Организатор на обуката	Дата и место на одржување
1	6 фитосанитарни инспектори	Експертска мисија за условите за увоз во ЕУ за компири	TAIEX	21.01.2019 година во Скопје
2	1 фитосанитарен инспектор	Обука - Истражувања на здравјето на растенијата – Сесија 3	DG SANTE „ Better Training for Safer Food“	19.02.2019 до 22.02.2019 година во Порто, Португалија
3	111 земјоделски и фитосанитарни инспектори	Модернизација на инспекциските служби (имплементиран од ИДЕАС ДеПо) генерални обуки за инспекторите на тема „Методолигија за вршење на инспекциски надзор и лични вештини“.	Инспекцискиот совет во соработка со Министерството за информатичко општество и Проектот на УСАИД	февруари до март 2019 година, Битола, Штип и Скопје во периодот од
4	153 инспектори и административни службеници	Безбедност и здравје при работа	Државен инспекторат за земјоделство, преку ПРОРИСК консултанско биро	февруари до март 2019 година ДИЗ МРТВ кат 13, Скопје
5	11 представници од Државен инспекторат за земјоделство и Фитосанитарната управа.	Експертска мисија за подготовка на стратегијата за вршење на фитосанитарна инспекција базирана на ризик	TAIEX	13.05.2019 до 17.05.2019 година во Скопје - Работилница
6	2 претсавника од Сектор за фитосанитарна политика на гранични премини и во внатрешноста на државата	Олеснување на трговијата во Југоисточан Европа - Регионална конференција за намалување на меѓуцаринските бариери во меѓусебната трговија од земјите на ЦЕФТА	ГТЗ	11.06.2019 до 12.06.2019 година во Тирана Република Албанија - Конференција
7	Гоце Петровски Јован Бојчовски	Објаснувачки состанок за поглавје 13 рибарство	Европска Комисија	12 и 13.06.2019 година, Брисел
8	1 Државен инспекторат за земјоделство (државен фитосанитарен инспектор) Валентина Стојановска.	Подршка за олеснување на трговијата помеѓу ЦЕФТА партнерите (Взаемно признавање на процедурите и документација за интра-цефта трговија со овошје и зеленчук) - конференција	ГТЗ	11 до 12.07.2019 година во Будва
9	5 - Државен инспекторат за земјоделство	Тренинг обука за изработка на документ за Ризик – основи на управување во здравјето на растенијата-работилница	Светска Банка	16.07.2019 до 19.07.2019 година во Велес
10	1 - Државен фитосанитарен инспектор - Драган Маневски	Тренинг обука за TRACES систем за увоз на живи растенија во ЕУ	DG SANTE „ Better Training for Safer Food“	16 до 19.07.2019 година во Латвија (Рига)
11	8 - Државен инспекторат за земјоделство, МЗШВ, ФЗНХ	Презентацијата од работилницата - прирачникот за инспекциски надзор над квалитетот на свежо овошје и зеленчук,	ИПА проектот „Заедничко уредување на пазарите“	09.08.2019 година, ДИЗ

12	6 - Државен инспекторат за земјоделство, МЗШВ, ФЗНХ	Првиот дел од презентацијата ќе се однесува на „Препораки за законодавството и подобрување на капацитетите на ДИЗ" , а вториот дел презентирање на работната верзија на „Прирачникот за контрола на квалитетот на свежо овошје и зеленчук".	ИПА проектот „Заедничко уредување на пазарите" експертот Стела Виткова „Introduction and implementation of Common Market Organization measures" EuropeAid/139105/DH/SER/MK, развиен е овој Прирачник за инспектор за контрола на квалитетот на свежите овошја и зеленчук	22.08.2019 година, МЗШВ
13	40 - Државен инспекторат за земјоделство, Државната фитосанитарна лабораторија и Фитосанитарната управа	Правила за увоз на растенија и растителни производи од 1 септември 2019 година – работилница	IPA 2015 проектот-Подобрување на имплементацијата за здравјето на животните, безбедноста на храната и фитосанитарното законодавство и соодветните информативни системи EuropeAid/139253/DH/SER/MK	16.09.2019 година во салата на ДИЗ во Скопје
14	1 - Државен инспекторат за земјоделство (државен фитосанитарен инспектор) Валентина Стојановска	Студиска посета на ЛАТВИЈА (Студиска посета на латвиската служба за храна и ветеринарство)	ГТЗ	17 до 19.09.2019 година во Латвија (Рига и Даугавпилс)
15	1 - Државен инспекторат за земјоделство Билјана Талевска.	Програмите за надзор на здравјето на растенијата – Сесија 6- обука	DG SANTE „ Better Training for Safer Food"	16 до 19.09.2019 година во во Букурешт и Синаија, Романија
16	1 - Државен инспекторат за земјоделство	Програми за надзор на здравјето на растенијата – Сесија 6	DG SANTE „ Better Training for Safer Food"	04.11.2019 до 07.11.2019 година во Бари, Италија
17	3-Државен инспекторат за земјоделство, Фитосанитарната управа, Факултет за земјоделски науки и храна, Светска Банка	Работилница за Ризик категоризација во здравјето на растенијата – (Категори на регулирани штетници на растенијата и нивните домаќини)	IPA 2015 проектот и Светска Банка	12 до 13.12.2019 година во Велес
18	18 - Државен инспекторат за земјоделство и Фитосанитарната управа	"Национална обука за надзор на штетниците кај растенијата" и "Национална обука за фитоаснитарна сертификација", со цел поддршката за зајакнување на националните системи за надзор на штетниците кај растенијата и за фитосанитарната сертификација	ФАО	16 до 18.12.2019 година во Скопје
ВКУПНО	370			

Табеларен приказ број 3: Стручно оспособување и усовршување на инспекторите

2015 година:

Во извештајниот период одржани се **19 обуки**/работилници на кои присуствувале вкупно 97 надлежни инспектори и 6 администартивни службеници.

2016 година:
Во извештајниот период одржани се **18 обуки**/работилници на кои присуствувале надлежните инспектори, по квартали (I-126 инс., II-35 инс., III-30 инс., IV-105 инс.) и 4 административни службеници.

2017 година:
Во текот на 2017 година со цел зајакнување на капацитетите на фитосанитарните инспектори заради нивна едукација и усовршување беа реализирени вкупно **9-девет обуки** преку BTSF и IPA 2012 на која присуствуваа 8 инспектори и административни службеници во странски земји и 26 во Р. Македонија.

2018 година:
Во текот на 2018 година со цел зајакнување на капацитетите на земјоделските и фитосанитарните инспектори заради нивна едукација и усовршување беа реализирени вкупно **9-девет обуки** преку BTSF, Инфо софтинг и IPA 2012 на која присуствуваа 140 инспектори и 12 административни службеници во 4-странски земји и 5-обуки во Р. Македонија.

2019 година:
Во текот на 2019 година со цел зајакнување на капацитетите на земјоделските и фитосанитарните инспектори заради нивна едукација и усовршување беа реализирени вкупно **18-обуки** преку BTSF, BTSF , GTZ, FAO, IPA 2015 и др. на која присуствуваа на која присуствуваа 370 инспектори вклучувајќи и административни службеници во 8-странски земји и 10-обуки во Р. С. Македонија.

Ред. бр	Години	Вкупно обуки	Учесници
1	2015 година	19	103
2	2016 година	18	300
3	2017 година	9	34
4	2018 година	9	152
5	2019 година	18	370

Табеларен приказ број 3-1: Споредбено стручно оспособување и усовршување на инспекторите за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

4.4. Интегритет

Во текот на 2019 година против државните инспектори за земјоделство се поведени 2-две поднесени барања за поведување на дисциплинска постапка, против 1-еден фитосанитарен инспектор и 1-еден земјоделски инспектор по Закон за административни службеници.

За поведена постапка против **1-еден** советник инспектор од Сектор за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, цвеќе, генетски модифицирани организми и вино со лозарство се донесе **отказно решение**, поради постапување спротивно на Законот за работни односи (во 2 – вториот кварталниот период).

Во овој извештаен период 2015, 2016, 2017 и 2018 година:
2015 година:
Покренета е 1-една дисциплинска постапка за државен инспектор за земјоделство за утврдување на дисциплинска одговорност заради дисциплинска неуредност во однос на неизвршување или несовесно вршење на службената должност.

2016 година:
Против државните инспектори за земјоделство се поведени 3-три дисциплински постапки, за утврдување на дисциплинска одговорност заради дисциплинска неуредност во однос на неизвршување или несовесно вршење на службената должност.

2017 година:
Против државните инспектори за земјоделство се поведени 5-пет барања за поведување на дисциплински постапки, за утврдување на дисциплинска одговорност заради дисциплинска неуредност во однос на неизвршување или несовесно вршење на службената должност до Инспекциски совет и 3-три барања за поведување и утврдување на дисциплинска постапка до Агенцијата за администрација.

2018 година:
Против државните инспектори за земјоделство се поведени 3-три поднесени барања за поведување на дисциплинска постапака, против 2-два инспектори (земјоделски и фитосанитарен инспектор). За 1-еден земјоделски инспектор по Закон за инспекциски надзор и Закон за административни службеници и за 1-еден фитосанитарен инспектор, против барање за поведување на дисциплинска постапака по Закон за инспекциски надзор.

4.5. Наградување и унапредување

Во текот на 2019 година има унапредување на еден советник инспектор во Виш инспектор со одлука на ден 31.05.2019 година, врз основа на Законот за административни службеници се донесени 4-четири Одлуки за избор за унапредување на административен службеник од кој 1-еден - Раководител на Одделение за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата во Република Северна Македонија (Ненад Бошев).
2015, 2016, 2017 и 2018 година:
Во овој извештаен период 2015, 2016, 2017 и 2018 година, нема наградено и унапредено инспектори.

5. ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

5.1. Административен капацитет за вршење на инспекциски надзор

Во извештајната 2019 година сите видови на извештаи од извршени инспекциски надзори и нивни анализи се вршат во excel табели. Планирањето на надзорите е согласно Правилник за формата и содржината на Месечниот план за работа на секој инспектор („Службен весник на Република Македонија“ број 44/2015 година) и надзорите се планираат несубјективно и по ризична област на делување во зависност од периодот за кој се врши планирање и сензитивноста на областа која е приоритетна за вршење на надзор. Иако согласно Правилникот за внатрешна организација на Државниот инспекторат за земјоделство е организационо предвидено и Одделение за анализа на ризик, ова одделение сеуште не е екипирано со стручен човечки ресурс и нема доволен капацитет за целосно извршување на анализите и анализите на ризик на ниво на Инспекциската служба.

Инспекциската служба има донесено Стратешки план на Државниот инспекторат за земјоделство за период од 2018-2020 година.

Државниот инспекторат за земјоделство има потпишано меморандуми за соработка со Агенцијата за храна и ветеринарство, Царинската управа на Република Македонија со Централен регистар, АВРМ и размената на податоци помеѓу овиие инстутии е по потреба. Посебни пропишани методологии, заеднички системи кои ги поврзуваат во нивното работење

во моментот нема, а кои се многу важни за понатамошното работење на Инспекциската служба.

5.2. Остварување на претпоставките за проценките на ризици во областите на инспекциски надлежности

Основна задача на Државниот инспекторат за земјоделство е да ги идентификува субјектите кои при вршењето на дејностите не се придржуваат кон законската регулатива и да преземат мерки за нивно санкционирање и санирање на повредите на законските процедури. Законската рамка која се регулира во секторите за инспекциските надзор опфаќа широк спектар на закони и подзаконски акти со кои се уредува организацијата, надлежностите и постапката на вршење на надзор од страна на секој вид на инспектор во инспекторатот.

Од извршената проценка за очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој вид на инспектор во инспектор во Државниот инспекторат за земјоделство при што се лоцирани сензитивните точки по области каде инспекторатот при вршење на инспекциски надзор во 2019 година обрна големо внимание. Проценката е извршена врз основа на стекнатата пракса при долгогодишното вршење на инспекциски надзор во минатото во областите за кои е надлежен инспекторатот, законската регулатива и сл,. Во ноември 2018 година е донесена Стратегија за управување со ризици на Државниот инспекторат за земјоделство за период од 2019-2023 година.

Врз основа на проценката за очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите извршено е планирање во следниве области на делување на државните инспектори за земјоделство и тоа:

- *Од областа на земоделско земјиште* од претпоставката да дојде до зголемување на противправното користење на државното земјоделско земјиште, нерационално користење на земјоделското земјиште како ограничен природен ресурс;
- *Од областа на рибарство и аквакултура* од претпоставката да дојде до зголемување на криволов и намалување на рибниот фонд како и нелегална продажба на риби на продажните места (пазари, ресторани, маркети и слично);
- *Од областа на сточарството* од претпоставката да дојде до нарушување на квалитетот на приплодниот материјал, како и намалување на сточниот фонд врз основ на несоодветна благосостојба на добитокот и нарушување на генетската варијабилност од несоодветено увезен приплоден материјал;
- *Од областа на пасиштата* од претпоставката дојде до бесправно користење на пасиштата;
- *Од областа на производи за заштита на растенијата, областа за квалитет и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, закон за семенски и саден материјал на земјоделски растенија* од претпоставката дојде до - увоз и пласирање на производи за заштита на растенијата, ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својства на почвата, семенски и саден материјал на земјоделски растенија кои го немаат квалитетот согласно законските одредби, пласирање на Т+ отрови кои се директна закана за животот на луѓето, животните и растенијата и животната околина, производство на производи за заштита на растенијата, ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својства на почвата, семенски и саден материјал на земјоделски растенија без соодветен квалитет што директно може да биде закана по животот на човекот, животните, растенијата и животната средина;
- *Од областа на виното* - увоз на вино и пуштање на увезеното вино во промет без истото да има физичко – хемиска анализа издадена од соодветна лабораторија, производство на вино и негова класификација спротивно на законските одредби;
- *Од областа на земјоделството и руралниот* развој може да ги предизвика следните ризици - нарушување на пазарот со земјоделски производи, нелојална конкуренција, нелегален откуп на земјоделски производи, максимално искористување на природните ресурси и

непочитување на начелата за заштита на природата, животната средина и човекот, незаконско добивање или ненаменско користење на средства од програмите за финансиска поддршка, оштета на земјоделските стопанства со недобивање на финансиски средства;

- *Од областа на тутунот и тутунските производи* - нестабилно производство, нелојална конкуренција, нелегален откуп на тутун, оштетени производителите на тутун;
- *Од областа на квалитетот на земјоделски производи* - неквалитетен земјоделски производ, нелојална конкуренција, оштетени граѓаните на Република Македонија;
- *Од областа на органското производство* - производство и продажба на неоргански земјоделски производи како органски, нелојална конкуренција, оштетени граѓаните на Република Македонија;
- *Од областа на за здравјето на растенијата* би дошло до неконтролирана појава на штетни организми кај растенијата и растителните производи, при што би се довело до загрозување на одредени видови на земјоделски растенија како и намалено производство на храна и
- *Од областа на производи за заштита на растенијата* – масовна појава на небезбедни производи кои би претставувале опасност по здравјето на луѓето, домашните животни и нарушување на биодиверзитетот на животната средина.

5.3. Координирани инспекциски надзори

Државниот инспекторат за земјоделство заради широкиот спектар на разнородни законски овластувања и надлежности при своето работење соработуваше со следните институции: Царинска управа на Република Македонија, Министерство за внатрешни работи – МВР, Национален координативен центар за гранично управување – НКЦГУ, Централен регистер на Република Македонија, Управа за јавни приходи – УЈП, АВРМ-Агенција за вработување на Република Македонија, Државен инспекторат за животна средина и природа – ДИЖС, Финансова полиција и др.

Согласно **Закон за земјоделско земјиште (пожари)**

Во врска со заклучоците кои произлегоа од координативниот состанок помеѓу преставници на сите инспекторати, преставници од Министерството за внатрешни работи, Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство, како и единиците на локалната самоуправа, за превземање на координативни активности и зајакнати контроли во насока на борба и спречување на загадувањето на воздухот на територијата на Република Северна Македонија, Државниот инспекторат за земјоделство до сите државни инспектори за земјоделство достави задолжување/наредба секојдневно, континуирано спроведување надзори на цела територија на Република Северна Македонија, се со цел запирање на трендот на загадувањето на воздухот, палењето на стрништа, палењето на шумите и друга вегетација, а контролите на терен да се вршат самоницијативно или тимски со преставници на Министерството за внатрешни работи, Територијална противпожарна единица, онаму каде има земјоделски површини и постои опасност од палење на стрништа и друга вегетација.

Согласно горенаведеното заклучно до 26.11.2019 година од страна на државните инспектори за земјоделство извршени се повеќе од 452 контроли. За сторен прекршок, спротивно на член 46 став (2), казниво по член 61 став (3) од Законот за земјоделското земјиште, издадени се 43 прекршочни платни налози и поднесени се 11 барања за поведување на прекршочна постапка до Прекршочна комисија, а констатирана е пожарена површина од околу 270 хектари.

Согласно **Закон за рибарство и аквакултура**

Во координиран инспекциски надзор во деновите 16 и 17 Март 2019 година, Државниот инспекторат за земјоделство, во координирана акција со МВР од ПС за ГП и ГН – Богородица и ПС за ГП и ГН – Стар Дојран, во водите на Дојранското езеро беа пронајдени 123 рибарски мрежи од различен вид и големина на окца со единечна должина од 50 – 70 метри или вкупна должина од 6150 – 8610 метри и еден Струк (конец на кој на секој два метри се поставени јадици) во должина од околу 200 метри. Во текот на акцијата, 13 инспектори од Државниот инспекторат за земјоделство, извршија инспекциски надзор над 8 угостителски објекти кои се лоцирани на Дојранското крајбрежје. Во еден угостителски објект беа одземени 29 килограми риба од видот крап, поради не поседување на документација за потекло, додека во три угостителски објекти надлежните инспектори, издадоа Решенија со кои правните субјекти се задолжија да доставaт документација за потекло на рибата најдена во нивниот угостителски објект (http://diz.gov.mk). (Пролог слики).

5.4. Инспекциски надзор

5.4.1. Записници за инспекциски надзор

Во извештајната 2019 година, Државниот инспекторат за земјоделство преку надлежните инспектори има составено вкупно 47980 записници од извршени инспекциски надзори, додека согласно кварталните планови за работа има испланирано вкупно 38073 надзори, односно бројот на извршени инспекциски надзори е во целост исполнет и надминат.

Во извештајната 2019 година заклучно месец декември 2019 година 111надлежни инспектори вршеле инспецики надзори и во просек во однос на вкупниот број на извршени надзори изнесува по 432.3 составени записници од извршени надзори.

Планирани од 01.01.2019 до 31.12.2019 година			Иврешени од 01.01.2019 до 31.12.2019 година			Просечен број на записници по инспектор
Редовни	Контролни	Вонредни	Редовни	Контролни	Вонредни	
2903	399	34771	2726	810	44444	432.3
Вкупно		**38073**			47980	

Табеларен приказ бр.4. Планирани и извршени надзори во 2019 година

Во извештајната 2019 година бројот на составени записници од извршени инспекциски надзори во однос на извештајната 2018 година е зголемен за 1,4 %, а во однос на извештајната 2017 година е зголемен за 32,86 %. Зголемувањето од 344,4 % споредбено со 2016 година се должи на тоа што Државниот инспекторат за земјоделство во кварталните извештаи ги иззема надзорите кои се по барање на правни и физички лица, поточно за предметни надзори кои се извршени во согласност со:

- Правилникот за висината на надоместокот за извршените работи на Држаниот инспекторат за земјоделство;
- Правилникот за формата и содржината на издавање на уверението за квалитет-сертификат и образецот на барањето и
- Правилникот за формата и содржината на фитосанитарниот сертификат или фитосанитарниот сертификат за реекспорт и формата и содржината на пријавата за издавање на фитосанитарен сертификат („Службен весник на Република Македонија“ број 113/10, 08/11, 123/15 и 214/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 57/19).

Извршени надзори				
година	**Редовни**	**Контролни**	**Вонредни**	**Вкупно**
2015	16260	1314	16724	34298
2016	3603	1195	5447	10245
2017	6926	903	26441	34270
2018	5396	832	38672	44900
2019	**2726**	**810**	**44444**	**47980**

Табеларен преглед бр. 4а со Извршени надзори за период 2015, 2016, 2017 2018 и 2019 година

Графикон бр.4б. Извршени надзори 2017, 2018 и 2019 година

5.4.2. Записници со запрена постапка

Државниот инспекторат за земјоделство во извештајната 2019 година од вкупно составените записници 47980 од извршени инспекциски надзори за 47952 надзори е затворено постапката, а активни се 28 предмети за кои надлежните инспектори имаат превземено определена инспекциска мерка, издадени прекршочни платни налози и по истите сеуште нема постапка пред надлежен прекршочен орган: Комисија или Надлежен Суд. Согласно ЗИН чл. 41 е избришан во јули 2016 година и од тогаш па наваму бројот на запрени постапки не сме во

можност да ги прикажеме реално со оглед да има започнати постапки со инспекциски мерки (решенија, едукации, наредби и сл.) и истите со контролни надзори се запрени за оние кои постапиле по инспекцискиот акт, а за останатите е поведена постапка пред надлежен орган. Во оваа извештајна година записници со незапрена постапка се прикажани само оние за кои не е поведена постапка пред надлежен орган по неплатен прекршочен платен налог, односно за 28 активни предмети.

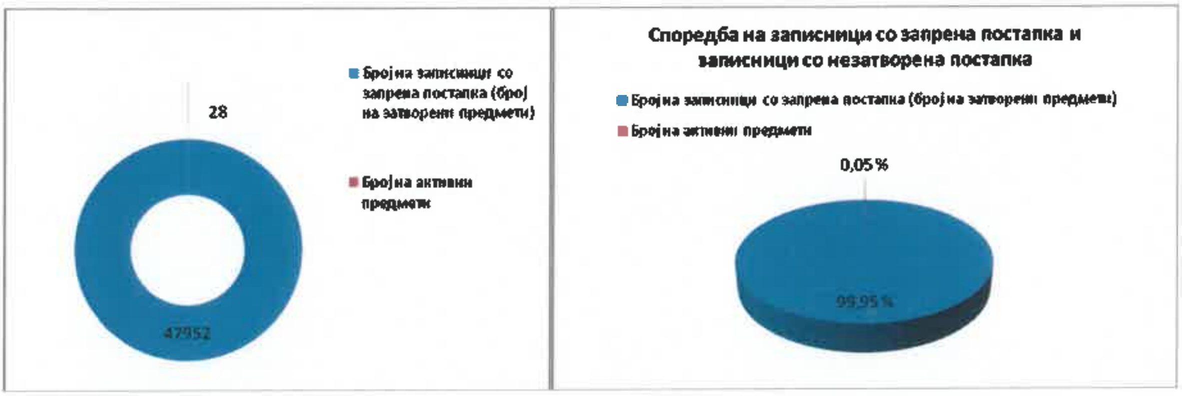

Графички приказ на Табела бр.5а Споредбени податоци на записници со запрена постапка и записници со незатворена постапка

Бројот на запрени постапки во 2019 година **е зголемен за**: 6,94 % во однос на бројот на запрени постапки во 2018 година, 40,45 % во однос на 2017 година и 390,65 % во однос на 2016 година, прикажани во табеларен преглед:

Број на составени записници, записници со запрена постапка и број на активни предмети каде постапката не е затвроена			
Број на записници од извршени инспекциски надзори		Број на записници со запрена постапка	Број на записници со незапрена постапка
Вкупно 2015 година	34298	33514	784
Вкупно 2016 година	10245	9773	472
Вкупно 2017 година	34270	34138	132
Вкупно 2018 година	44900	44840	60
Вкупно 2019 година	47980	47952	28

Табеларен приказ бр.5 Споредбени податоци за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

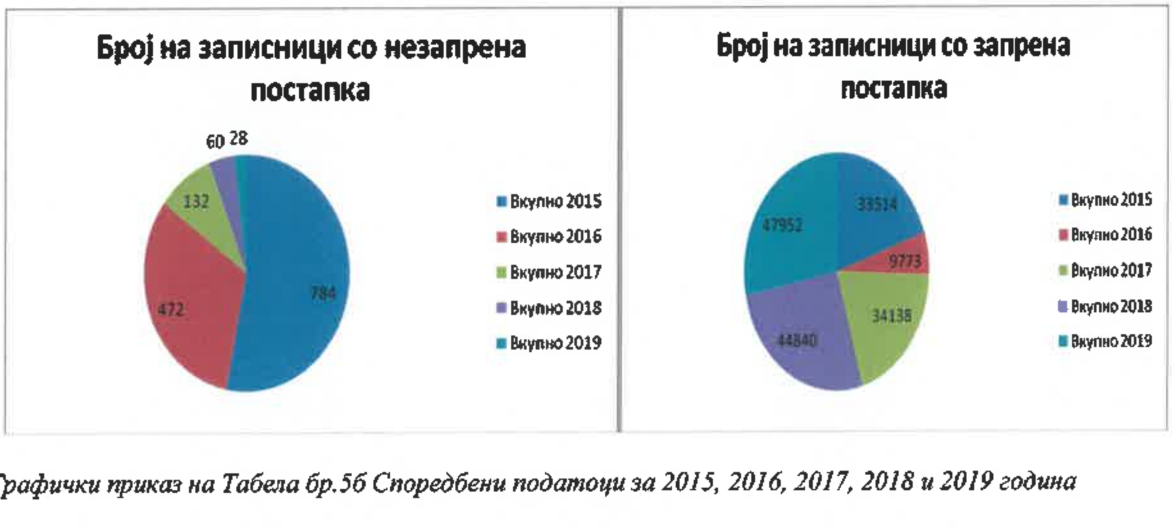

Графички приказ на Табела бр.5б Споредбени податоци за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

5.4.3. Инспекциски мерки и санкции

Државниот инспекторат за земјоделство во извештајната 2019 година има извршено **47980 инспекциски надзори** при што се издадени **376 решенија** за отстранување на неправилности, спроведени се **364 едукации**, издадени се **288 платни налози**, а наплатени се **97 платен налог**. По однос на неплатени платни налози поднесени се вкупно **213 барања** за поведување на прекршочна постапка до прекршочен орган од кои **52 барања** се до прекршочна комисија во областа на земјоделството и **161 барање до Суд**, додека **неподнесени барања по однос на неплатени платни налози се 28**, и поднесени се **22 кривични пријави.**

Од поднесените 213 барања за поведување на прекршочна постапка **во** *извештајата 2019 година има постапувано и по предмети од 2016 година (2) и 2018 година (56), ова се случува од причини што за* постапките од прехдодните години нема систем за евиденција (електронска база) со која ќе има точни податоци, Но за истите инспекторите имаат уредна евиденција во своите предметни списи.

Инспекциски мерки во 2019 година	Вкупно		
	Планирано	Остварено	%
Вкупно инспекциски мерки	827	1263	153
Управни решенија	426	376	88
Едукации	157	364	232
Мандатни казни	0	0	#DIV/0!
Покани за порамнување	147	288	196
Прекршочни пријави	92	213	232
Кривични пријави	5	22	440

Табеларен приказ бр.6 Планирани и извршени инспекциски мерки во 2019 година и *Табеларен приказ на податоците од извршени инспекциски мерки, учество во вкупниот број на записници изразено во бројки се во прилог Табела 6 на извештајот.*

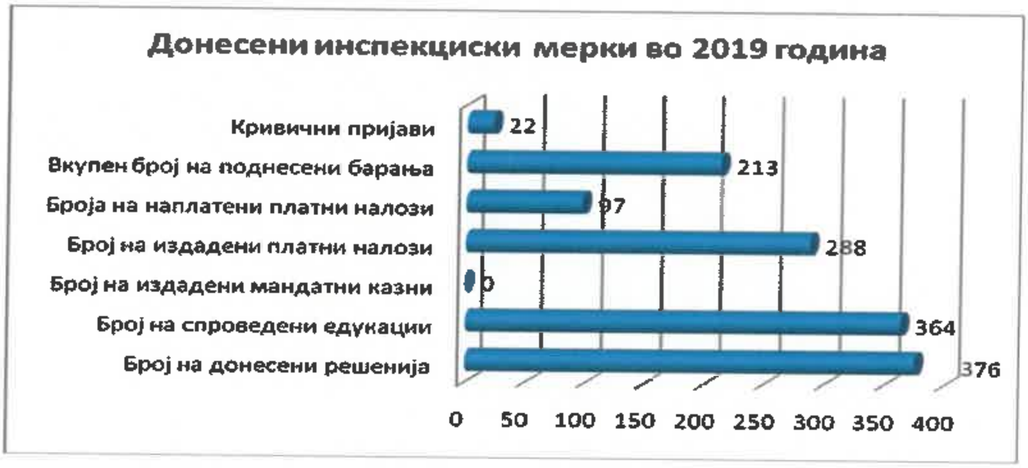

Графикон бр.6-а Приказ на инспекциски мерки и санкции за 2019 година

Во извештајната 2019 година од страна на Државните инспектори за земјоделство издадени се вкупно **376 решенија** за отстранување на недостатоци со учество во вкупниот број на записници од 0,78 %. Во однос на 2018 година бројот на издадени решенија е намален за 37,22 %, а во однос на 2017 година е намален за 25,98 %, во однос на 2016 година бројот на издадени решенија е намален за 42,68 %, додека во однос на 2015 година е намален за 61,43%, а тоа се должи на зголемениот број на едукации кои се предвидени во материјалните закони за утврдени неправилности.

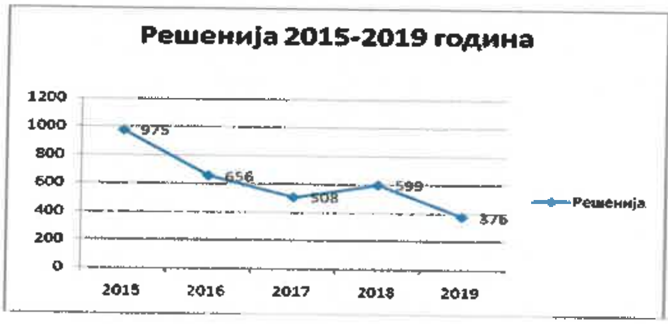

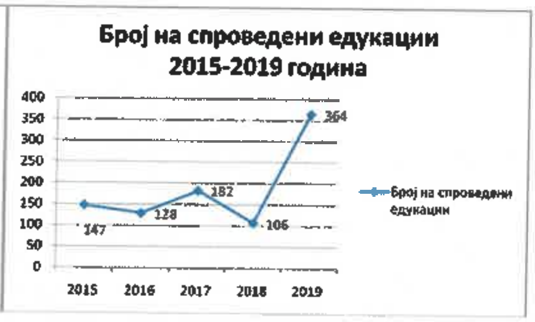

Графикон бр.6-б и 6-в Споредбени податоци на издадени решенија и едукации за 2015 ,2016, 2017, 2018 и 2019 година

Број на спроведени **едукации (364)** во извештајната 2019 година е зголемен за 243,39 % во однос на 2018 година (едукации 106), во однос на 2017 година (едукации 182) е зголемен за 100 % , во однос на 2016 година (едукации 128) е зголемен за 184,37 %, а додека во однос на 2015 година (147) е згомален за 147,61 %, *Учество во вкупниот број на записници во извештајната 2019 година изнесува 0,75%.*

година	**Број на записници од извршени инспекциски надзори**	**Решенија**	**Едукации**
2015	34298	975	147
2016	10539	656	128
2017	34270	508	182
2018	44900	599	106
2019	47980	376	364

Во извештајната 2019 година не се изречени **мандатни казни.**

Од изденитe 288 платни налози во 2019 година наплатени се 97 платен налог односно 33,68 % во вкупен износ од 1,453,049.oo (од оваа сума ½ е во законски рок од 8 дена). Додека за ненаплатените платни налози 191, се поднесени вкупно 213 барања до прекршочен орган (Суд и Државна Комисија), кои се прикажани во кварталните извештаи за 2019 година. **Од поднесените 213 барања** за поведување на прекршочна постапка **во** *извештајата 2019 година има постапувано и по предмети од 2016 година (2) и 2018 година (56), ова се случува од причини што за* постапките од прехдодните години нема систем за евиденција (електронска база) со која ќе има точни податоци, Но за истите инспекторите имаат уредна евиденција во своите предметни списи.

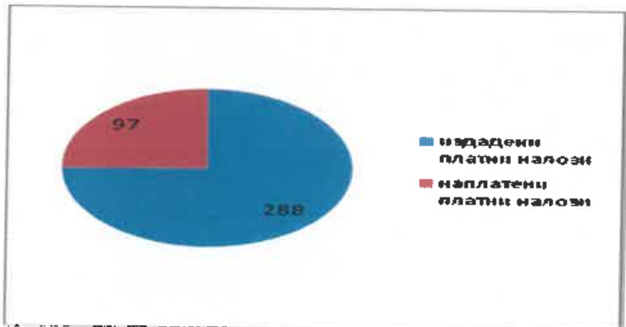

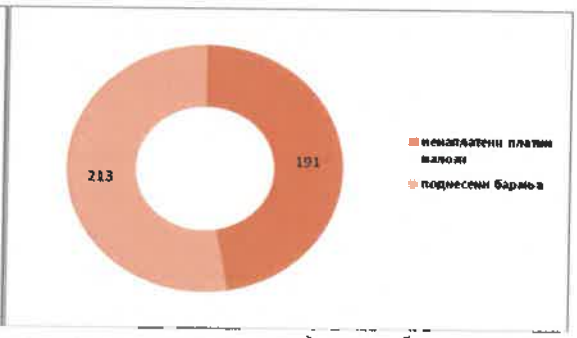

Графикон бр.7-б и 7-в Приказ на издадени и наплатени платни налози како и поднесени барања во однос ненеплатените платни налози во 2019 година

Број на издадени платни налози (288) со *учество во вкупниот број на записници во извештајна 2019 година изнесува 0,6 %,* во однос на учеството на платни налози во бројот на записници за 2018 година изнесуваше 0,66 %, 0,78 % во 2017 година и во 2016 година *вкупниот број на записници изнесуваше* 3,4 %.

година	Издадени платни налози	Наплатени платни налози
2015	595	112
2016	360	121
2017	269	73
2018	297	87
2019	288	97

Табела бр. 7 Издадени платни налози и наплатени за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

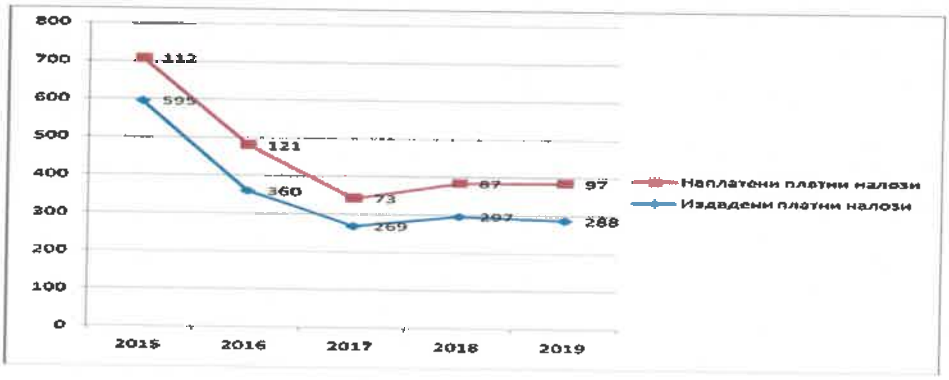

Графикон бр.7-а Споредбени податоци на издадени и наплатени платни налози за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

Согласно прикажаните податоци во Графикон бр. 7 се забележува зголемување на бројот на издадени платни налози и зголемување на бројот на наплатени платни налози и тоа во однос на 2018, 2017и 2015 година, а во однос на 2016 е со иста % застапеност на наплетните платни налози во однос на издадените во истата година.

Во извештајната 2019 година се поднесени вкупно 213 барања за поведување на прекршочни постапки од кои 52 се поднесени до Комисија и 161 барање до Суд. *Учеството на поднесените барања за поведување на прекршочна постапка во однос на вкупниот број на записници, изнесува 0,44 %.*

Графикон бр.8-а Споредбени податоци на поднесени барања за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

Бројот на **поднесени барања** во 2019 година (213) е за 18,3 % зголемен во однос на 2018 година (174) и за 26,76 % е зголемен во однос на 2017 година (156).

Бројот на **кривични пријави** (22) во 2019 година е намален за 31,81 % во однос на бројот на кривични пријави (29) во 2018 година и намален за 50 % во однос на 2017 година (33).

Година	Извршени инспекциски надзори	Издадени решенија	Број на спроведени едукации	Издадени платни налози	Наплатени платни налози	Поднесени барања	Поднесени кривични
2015	34298	975	147	595	112	428	9
2016	10245	656	128	360	121	186	25
2017	34270	508	182	269	73	156	33
2018	44900	599	106	297	87	174	29
2019	47980	376	364	288	97	213	22

Табела 8 Споредбени податоци на извршени ннадзори и инспекциски мерки за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

Графикон бр.8-б Споредбени податоци на поднесени кривични пријави за 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

Во извештајната 2019 година е извршено планирање на инспекциските мерки со вкупен број од 827 инспекциски мерки, а остварени се вкупно 1263 инспекциски мерка или остварено е 153 % повеќе од планираното (*Табела приказ бр. 6*)

Во извештајната 2019 година надлежните инспектори за земјоделство имаат составено вкупно 79 записници од одземени или привремено одземени предмети. За сторените прекршоци спротивно на законските прописи, изречени се соодветни прекршочни мерки на сторената неправилност при што привремено одземените предмети се предадени во Агенција за управување со одземен имот.

Табела бр. 9	2019 година												
Број на записници од извршени инспекциски надзори за одземање на предмета	Вид	Отрането			Привремено одземени предмети			Предадено на Агенција за управување со одземен имот			Уништено		
		kg	l	Броја	kg	l	Броја	kg	l	Броја	kg	l	Броја
80	Разни видови риба	0.40		17	520,2						0.40		17
	мрежи, рибарски стап, чуварки, трски, струг и др.)						487						
3	тутутн				114								
7	пипер				8,770								
1	Овошни садници			17,218									
1	Семе	72											
92	ВКУПНО	72	0	17,235	8,884	0	487	0	0	0	0	0	17

Табеларен приказ бр. 9. Број на составени записници, видови и количина на одземени предмети во 2019 година

5.4.4. Инспекциски надзори по закони

Државниот инспекторат за земјоделство во 2019 година има постапувано согласно 16 законски акти со вкупно 47.980 составени записници од извршени инспекциски надзори, согласно кварталните извештаи, во кои спаѓаат и надзорите согласно Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.

Државните инспектори во Државниот инспекторат за земјоделство постапуваат и по донесени програми во извештајната година и тоа:

Имплементацијата на Програмата за мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за **2019 година** (Службен весник на Р.М бр. 15/2019), ја координираше Фитосанитарната управа, а мострите ги земаа Државниот инспекторат за земјоделство, преку државните инспектори за земјоделство, додека лабораториските анализи ги спроведуваше акредитирани лаборатории, постапувајќи по *Законот за квалитет и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата*. Од вкупниот број (82) на планирани мостри беа земени вкупно (56) мостри или реализирани се **вкупно 68 %** и тоа:

1. Мониторинг на **производство** на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата планирани 19 мостри - **земени 14 мостри** и

2. Мониторинг при **внатрешен промет** на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, кој опфаќа земање на мостри од неоргански и органски ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и исполнување на квалитет и сообразноста на компоненти со декларираните податоци планирани 63 мостри - **земени 42 мостри** (*Табеларен приказ 1 и 2 на планирани и земени мостри по типови на ѓуб*рива).

1.

Мониторинг на производство на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата		
тип на ѓубре	**вкупен број на планирани мостри**	**вкупен број на земени мостри**
еднокомпонентни неоргански ѓубрива (еден елемент)	2	2
двокомпонентни неоргански ѓубрива (два елементи)	2	2
трокомпонентни неоргански ѓубрива (три елементи N + P + K)	5	5
трокомпонентни неоргански ѓубрива со присуство на 1 секундарен макроелемент или микроелемент	1	1
трокомпонентни неоргански ѓубрива со присуство на 4 секундарни макроелементи или микроелементи	3	2
трокомпонентни неоргански ѓубрива со присуство на 6 микроелементи	1	0
органски ѓубрива	5	2
Вкупно	**19**	**14**

2.

Мониторинг при внатрешен промет на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, кој опфаќа земање на мостри од неоргански и органски ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и исполнување на квалитет и сообразноста на компоненти со декларираните податоци		
тип на ѓубре	**вкупен број на планирани мостри**	**вкупен број на земени мостри**
еднокомпонентни неоргански ѓубрива (еден елемент)	10	8
двокомпонентни неоргански ѓубрива (два елементи)	15	6
трокомпонентни неоргански ѓубрива (три елементи N + P + K)	10	10
трокомпонентни неоргански ѓубрива со присуство на 1 секундарен макроелемент или микроелемент	5	5
трокомпонентни неоргански ѓубрива со присуство на 2 секундарни макроелементи или микроелементи	5	3
трокомпонентни неоргански ѓубрива со со присуство на 3 секундарни макроелементи или микроелементи	5	4
трокомпонентни неоргански ѓубрива со присуство на 4 секундарни макроелементи или микроелементи	5	4
органски ѓубрива	8	2
Вкупно	**63**	**42**

******Табеларен приказ бр. 10 - Програмата за мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2019 година*

Согласно Програмата за фитосанитарна политика за 2019 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 15/19) и Програмата за спроведување на мониторинг во областа на производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба и сообразност на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство за 2019 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 15/19), а постапувајќи по **Законот за здравјето на растенијата** со составени вкупно **16835** записници од извршени надзори со учество од **35,08 %** во однос на вкупниот број на записници.

Од страна на ***Државните фитосанитарни инспектори*** на 11-единаесет гранични премини и 9-деветте места на утовар извршени се вкупно 71.034 инспекциски контроли на производи, од кои 32.886 производи при увоз, на 26.698 производи при извоз, на 7.232 производи при провоз (транзит) и на 4.218 производи при реекспорт. Во 2019 година извршени се фитосанитарни прегледи на 56.556 пратки од земјоделски и шумски производи, дрвен материјал, семе и саден материјал при увоз, извоз, провоз (транзит) и реекспорт (табеларен приказ со прегледи).

Извештај за направени прегледи по гранични премини и места на утовар за периодот од ***01.01–31.12.2019*** година	
вкупно прегледи на производи	**71.034**
производи при увоз	**32.886**
производи при извоз	**26.698**
производи при провоз (транзит)	**7.232**
производи при реекспорт	**4.218**
видови на производи кои се изразени во единечна мера (t), (m^3) или (број)	
производи – во тежина	**1.073.167,414**
дрвен материјал - во количина	**156.080,97**
саден материјал- во броја	**21.975,618**

Јануари, 2020 година

видови на ѓубрива при увоз	производи	во (t) / (l)
НПК	1.467	34.552,929
КАН	118	2.276,157
Суперфосфат	8	168,339
Уреа	170	7.161,260
Амониум нитрат	469	19.988,567
МАП 12-52-0	23	544,540
Калиев хлорид	7	172,113
Фолијарни ѓубрива	10	156,610
Течни минерални ѓубрива	166	2.677,253
Органско ѓубриво	47	864,256
производи за заштита на растенијата при увоз	производи	во (t) / (l)
Инсектициди	85	364,741
Фунгициди	113	694,695
Хербициди	60	529,359

**Прегледи по гранични премини и места на натовар за периодот од 01.01–31.12.2019 година*

прегледи на производи	2014 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2019 година
увоз	21.521	31.654	33.393	34.381	32.645	32.886
извоз	25.563	27.967	27.712	23.691	23.355	26.698
транзит	7.768	7.839	8.263	7.399	5.582	7.232
реекспорт	3.669	3.627	4.674	5.028	4.494	4.218

**Број на направени прегледи по гранични премини и места на утовар во однос на 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година*

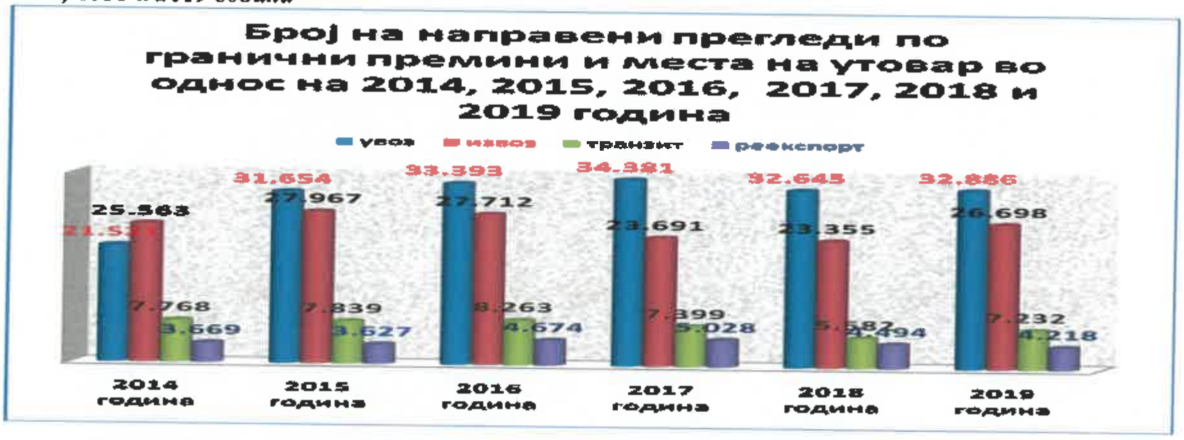

**Графички приказ на број на направени прегледи по гранични премини и места на утовар во однос на 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година*

Извршени инспекциски надзори	2014 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2019 година
Записници - вкупно	6324	15408	10451	10188	13988	16835
редовни	6077	14532	9037	7690	1334	797
вонредни	45	439	842	629	12414	15833
контролни	202	437	572	1869	240	205
решенија	202	318	441	176	194	137

**Извршени инспекциски надзори од страна на државните фитосанитарни инспектори во однос на 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година*

Согласно Програмата за фитосанитарна политика за 2019 година, при здравствени прегледи кои се вршат во производните региони и граничните премини, а се со цел утврдување на присуството или отсуството на штетни организми, заради веројатноста од можни ризици од штетни организми и тоа: кај семенски и меркантилен компир, градинарски култури, овошни видови, винова лоза и тутун, како и при спроведување на мониторинг во обласа на производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба и сообразност на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство, од вкупно предвидените 2101, испитани се вкупно 1431 (односно 1325 се однесуват за број на штетни организми, додека 106 се примероци од производи за заштита на растенија за анализа на активна супстанца, како и резидуи од производи за заштита на растенијата кај земјоделски производи), со реализација од 68,1%.

**Реализирани примероци предвидени во согласност со Програмите за спроведување на мониторинг во 2019 година*

Програмите за спроведување на мониторинг за 2019 година	Број на анализи од лабораториски извештаи	Број на испитани штетни организми
семенски и меркантилен компир и почва	79	186
градинарски култури на отворено и во затворен простор	220	391
овошни видови и винова лоза	464	707
тутун	36	41
резидуи од производи за заштита на растенијата кај земјоделски производи	84	
производи за заштита на растенија за испитување на активна супстанца	22	
Вкупно	905	1325
Број на предвидени	Број на реализирени	
2101	1431	
Реализација од 01.01-31.12.2019 година во %	68,1%	

**Приказ на предвидени и испитани штетните организми согласно Програмата за фитосанитарна политика за 2019 година*

штетни организми	број на предвидени штетни организми за испитување	број на испитани штетни организми	резултати од извештаите од анализите и реализација
СЕМЕНСКИ И МЕРКАНТИЛЕН КОМПИР ЗА 2019 година			
Ralstonia solanacearum	40	34	34 негативни
Clavibacter michiganensis ssp.sepedonicus	40	35	35 негативни
Synchytrium endobioticum	40	28	28 негативни
Globodera pallida	40	29	29 негативни
Globodera rostochiensis	40	30	30 негативни
Phthorimaea operculella	20	15	14 негативни, 1 позитивна
Epitrix spp.	20	15	15 негативни
ВКУПНО	240	186	77,5%
ГРАДИНАРСКИТЕ КУЛТУРИ на отворено и во затворен простор за 2019 година			
Clavibacter michignensis ssp.michiganensis	50	32	32 негативни
Xanthomonas campestris pv.vesicatoria	50	36	36 негативни
Pepino mosaic potexvirus	50	36	36 негативни

Tomato yellow leaf curl begomovirus	60	35	35 негативни
Chryantemum stem necrotic tospovirus	50	29	29 негативни
Liriomyza spp.	60	46	46 негативни
Bemisia tabaci	50	37	37 негативни
Tuta absoluta	60	28	19 негативни, 9 позитивни
Thrips palmi	30	28	28 негативни
Frankliniela occidentlis	60	47	45 негативни, 2 позитивни
Spodoptera spp.	40	23	23 негативни
Meloidigine spp	20	14	14 негативни
ВКУПНО	580	391	67,4%
ОВОШНИ ВИДОВИ И ВИНОВА ЛОЗА за 2019 година			
Xylella fastidiosa	45	29	29 негативни
Xylophilus ampelinus	45	29	29 негативни
Tobacco ringspot virus	45	30	30 негативни
Tomato ringspot virus	80	62	62 негативни
Grapevine flavescence doree	60	36	36 негативни
Erwinia amylovora	60	41	40 негативни, 1 позитивен
Quadraspidiotus perniciosus	30	28	28 негативни
Monilinia fructicola	300	204	173 негативни, 31 позитивни
Apple proliferation mycoplasm	30	17	17 негативни
Candidatus Phytoplasma pyri	30	16	16 негативни
Xanthomonas arboricola pv.pruni	40	29	29 негативни
Pseudomonas syringae pv.persicae	30	18	18 негативни
Plum pox potyvirus	100	99	96 негативни, 3 позитивни
Grapholita molesta	20	11	11 негативни
Frankliniella occidentalis	30	27	27 негативни
Scaphoideus titanus	80	27	27 негативни
(Xiphinema spp. Longidorus spp.),	20	2	2 негативни
Ditylenchus spp.	20	2	1 негативна, 1 позитивна
ВКУПНО	1065	707	66,3%
ТУТУН за 2019 година			
Perponospora tabacina	20	17	16 негативни 1 позитивна
Ephestia elutella	20	12	12 негативни
Lassioderma sericorne	20	12	12 негативни
ВКУПНО	60	41	68,3 %

**Приказ на број на земени примероци од Програмата за спроведување на мониторинг во областа на производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба и сообразност на производите за заштита на растенијата за 2019 година*

Ред.бр.	Активна компонента во ПЗР	Број на предвидени примероци	Број на земени примероци	Резултати од анализите од извештаите за активната супстанца
1	Pyrimethanil	1	1	флексибилен опсег
2	Acetamiprid	1	1	флексибилен опсег
3	Fenbuconazole	1	/	
4	Captan	1	1	флексибилен опсег
5	Chlorothalonil	1	/	
6	Zeta-cypermetrin	1	/	
7	Cymoxanil	1	1	флексибилен опсег
8	Glyphosate	1	2	флексибилен опсег
9	Difenoconazole	1	/	
10	Dimethoate	1	/	
11	Dithianon	1	/	
12	Cypermethrin	1	1	флексибилен опсег
13	Mancozeb	1	3	флексибилен опсег
14	Metalaxyl	1	1	флексибилен опсег
15	Metrafenon	1	1	флексибилен опсег
16	Methiocarb	1	/	
17	Myclobutanil	1	1	флексибилен опсег
18	Penconazole	1	1	флексибилен опсег
19	Pendimethalin	1	1	флексибилен опсег
20	Azoxystrobin	1	1	флексибилен опсег
21	Chlorpyriphos	1	2	флексибилен опсег
22	Propamocarb	1	1	флексибилен опсег
23	Propiconazole	1	1	флексибилен опсег
24	Linuron	1	/	
25	Folpet	1	1	флексибилен опсег
Etylen thyourea во Mancozeb		2	1	флексибилен опсег
ПЗР во производство и преработка		4	/	
ВКУПНО		**31**	**22**	**реализација 70,9%**

** Приказ на Програмата за утврдување на резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство за 2019 година*

растителен производ	Временски период на реализација	Број на предвидени примероци	Број на земени примероци	(МНР) во производи од растително производство
домати	март-ноември	24	14	14 негативни
пиперки	март-ноември	10	9	9 негативни
краставици	март-ноември	15	12	12 негативни
зелена салата	февруари-ноември	5	4	4 негативни
зелка	февруари-ноември	5	6	6 негативни
млад кромид	јуни-јули	3	1	1 негативна
лубеница / диња	јули-септември	5	4	4 негативни
грозје	јули-октомври	15	9	9 негативни
јаболка	септември-октомври	24	18	18 негативни
праска	јули-септември	9	0	/
цреша/ вишна	мај-јули	5	6	6 негативни
слива	август-септември	5	1	1 негативна
Вкупно		**125**	**84**	**реализација 70,9%**

Државните фитосанитарни инспектори во внатрешноста на државата, исто така вршеа и инспекциски надзор во однос на квалитетот и контролата на пратки од земјоделски производи од растително потекло при увоз и преглед на придружната документација, и при тоа издадени се уверенија за квалитет (сертификати).

Согласно ***Закон за виното*** извршени се 12392 надзори (извоз, увоз издавање на решение за ставање на виното во промет), ***Закон за квалитет на земјоделски производи*** извршени се 9299 надзори (издавање на сертификати за квалитет согласно Закон за ДИЗ), ***Закон за здравјето на растенијата*** извршени се 12058 (мониторинг програмите). Најголемиот број на надзори (33749) во овие закони се иницирани од донесени програми и законски основ по кој постапува ДИЗ а за кои се вршени надзори по барање на правни лица соучество во вкупниот број на надзори од 70,33 % во однос на вкупниот број на извршени надзори во 2019 година.

Согласно ***Закон за тутун и тутунски производи*** вкупно извршени 2948 надзори, со учество од 6,14%, ***Закон за земјоделство и рурален развој*** извршени се 2392 надзор со учество во вкупниот број на надзори од 4,98%. Согласно ***Закон за земјоделско земјиште*** извршени се 1824 надзори при што согласно овој закон се изречени (476) со најголем број на изречени инспекциски мерки во 2019 година (од вкупно инспекциски мерки 1263) соучество во вкупниот број на надзори од 37,68 %. ***Законот за рибарство и аквакултура*** извршени се 1080 надзори при што согласно овој закон се изречени (318) и е втор по големиот број на изречени инспекциски мерки во 2019 година (од вкупно инспекциски мерки 1263) соучество во вкупниот број на надзори од 25,17 %.

Најголем број на спроведени едукации 301 односно 82,69% во однос на вкупниот број (364) едукации има согласно Законот за земјоделско земјиште. Закон за производи за заштита на растенијата (30) едукации со учество од 8,24 % од вкупно спроведни едукации, Законот за квалитет на земјоделски производи (14) со учество од 3,84%. Од страна на инспекторите има спроведни едукации и согласно Закон за пасишта (10) со учество од 2,74%, Закон за рибарство и аквакултура (6) со учество од 1,64%, Закон за здравјето на растенијата (2) со учество од 0,54%, Закон за виното (1) со учество од 0,27%. Од 16 закони по кој надлежните инспектори постапувале во извештајната 2019 година за 9 области на делување нема спроведено ниту една едукација, ова е од причина што да согласно законите по кои постапува ДИЗ е мал бројот на прекршоци за кои е предвидена едукација или нема предвидено едукација.

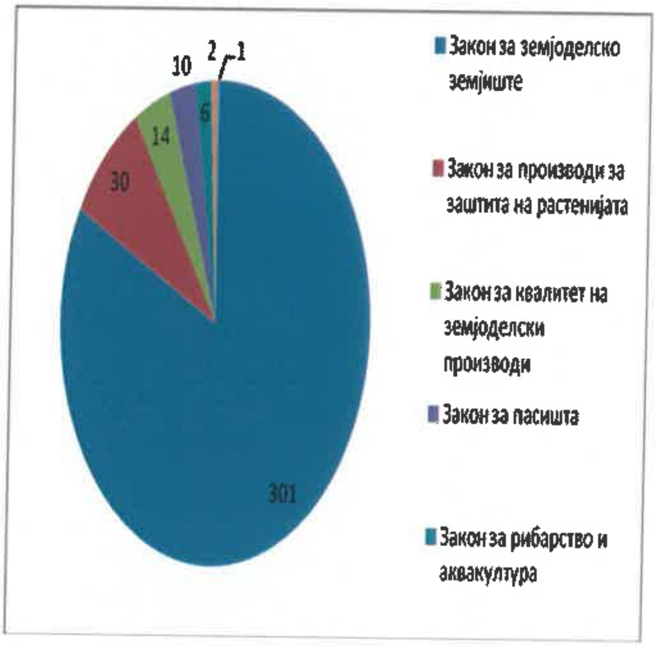

Графикон бр. 9 Донесени едукации по закони во 2019 година

Најголем број на донесени решенија за отстранување на недоследности и неправилности има согласно ***Закон за здравјето на растенијата*** со издадено 105 решение и со учество во вкупниот број на издадени решенија од 27,92%, ***Законот за земјоделско земјиште*** со издадено 71 решение и со учество во вкупниот број на издадени решенија од 18,88%, ***Законот за земјоделство и рурален развој*** со издадено 60 решение и со учество во вкупниот број на издадени решенија од 15,95%, потоа согласно ***Закон за производи за заштита на растенијата*** решенија со учество од 9,57% во вкупниот број на издадени 36 решенија, ***Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија*** со издадени вкупно 25 решенија и учество од 6,64% и ***Закон за рибарство и аквакултура*** со издадени вкупно 24 решенија и учество од 6,38%, во вкупниот број на издадени решенија. Вкупниот број на издадени решенија (321) од овие области на делување учествува со 85,37% во однос на сите донесени решенија (376) во 2019 година.

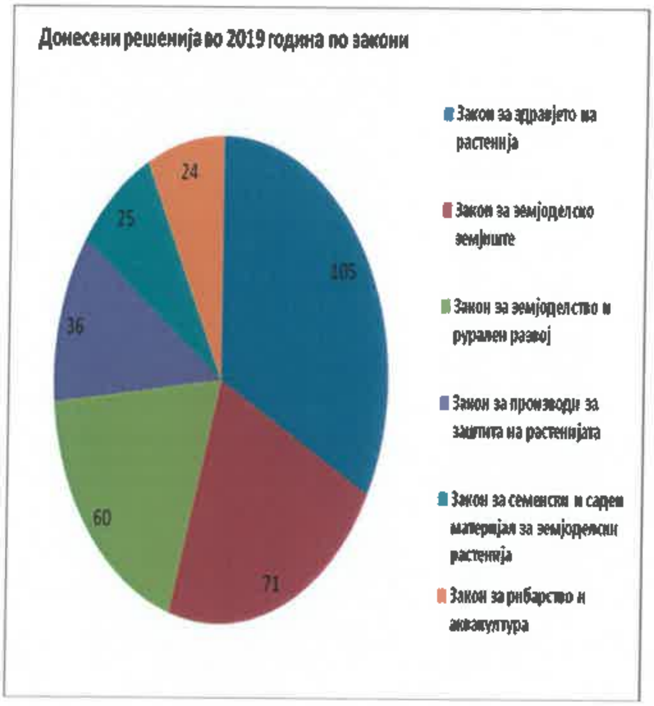

Графикон бр.10 Донесени решенија по закони во 2019 година

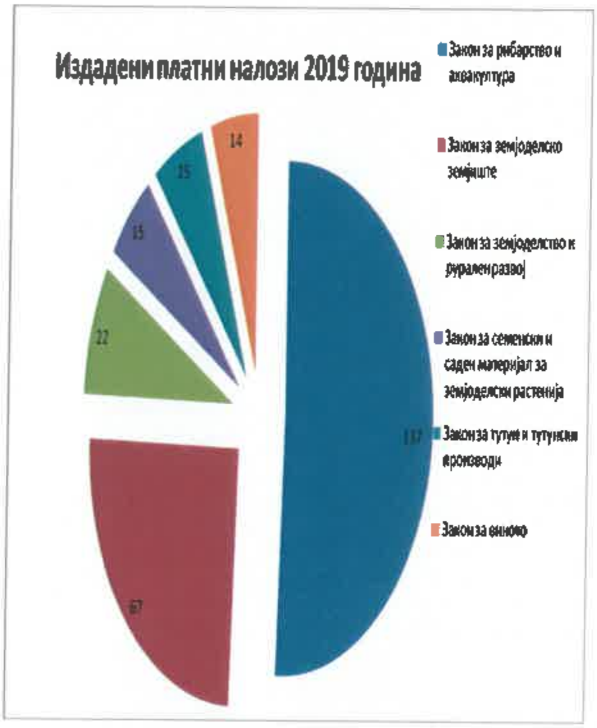

Графикон бр.11 Издадени платни налози во 2019 година според закони.

Најголем број на издадени прекршочни **платни налози** има согласно ***Законот за рибараство и аквакултура*** (137) со учество од 47,56 % во однос на вкупно издадените платни налози во 2019 година, потоа согласно ***Законот за земјоделско земјиште*** (67) со учество од 23,26 %, согласно ***Законот за земјоделство и рурален развој*** (22) со учество од 7,63%, согласно ***Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија*** (15) со учество од 5,2 %, и согласно ***Закон за тутун и тутунски производи*** (15) со учество од 5,2% и согласно ***Закон за виното*** (14) со учество од 4,86% во однос на во однос на вкупно издадените 288 прекршочни платни налози во 2019 година. На следниве закони припаѓаат: Закон за пасишта и Закон за производи за заштита на растенијата (по 5), Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и Закон за квалитет на земјоделски производи (по 4) прекршочни платни налози.

Во извештајната 2019 година поднесени се вкупно 213 барања за поведување на прекршочна постапка и 22 кривични пријави, од кои 139 барања и 12 кривични пријави се согласно ***Законот за рибарство и аквакултура*** или во однос на вкупниот број поднесени прекршочни барања има учество од 65,25 %, а во однос на вкупно поднесените кривични пријави 54,54 %. Согласно Закон за земјоделско земјиште (30) со учество од 14,08 % во однос на вкупните прекршочни барања и учество од 31,81 % во однос на вкупните кривични пријави, Закон за тутун и тутунски производи (13) учества со по 6,1 % и Закон за земјоделство и рурален развој (12) учества со по 5,63 %, и во однос на вкупните прекршочни барања (213) за извештајната 2019 година.

Графикон број 12. Подeнсени барања за поведување на прекршочна постапка и кривични пријави по закон во 2019 година

Извештајна година	Број на записници од извршени инспекциски надзори	Решенија	Едукации	Мандатни	Порамнување	Прекршочни	Кривични
2019	7980	376	364	0	288	213	22
2018	44900	599	106	0	297	174	29
2017	34270	508	182	0	269	156	33
2016	10539	656	128	0	360	186	25
2015	34298	975	147	4	595	428	9

Табеларен приказ бр.11 Споредбени податоци во 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година

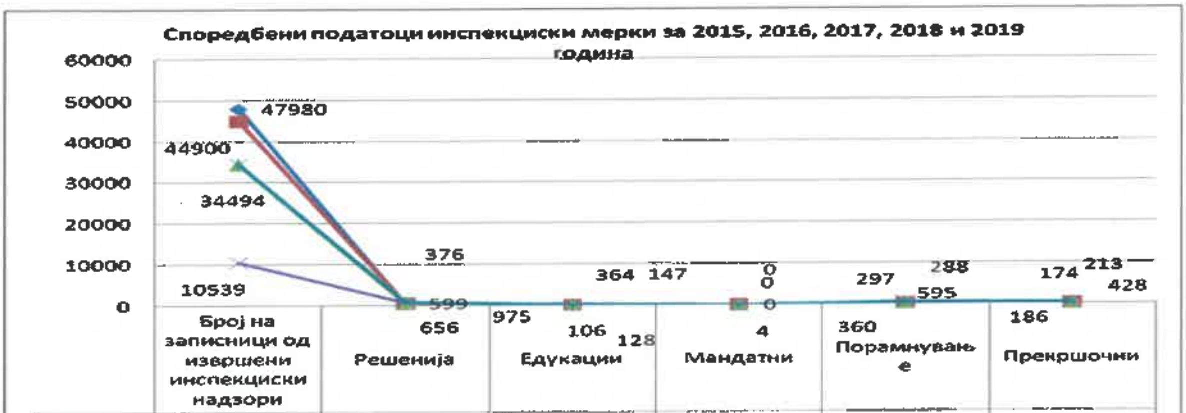

	Број на записници од извршени инспекциски надзори	Решенија	Едукации	Мандатни	Порамнување	Прекршочни
2019	47980	376	364	0	288	213
2018	44900	599	106	0	297	174
2017	34270	508	182	0	269	156
2016	10539	656	128	0	360	186
2015	34494	975	147	4	595	428

Графички приказ бр. 11-а Споредбено 2016, 2017, 2018 и 2019 година

Во извештајната 2019 година од страна на Државниот инспекторат за земјоделство донесени се вкупно 376 решенија за отстранување на неправилностите, од кои за 1-една е поднесено жалба до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен или 0,26 % во однос на вкупно издадените решенија, од кои 1 -една жалба е одбиена.

Државниот инспекторат за земјоделство по однос на неплатени платни налози во извештајната 2019 година поднесени се вкупно **213 барања** за поведување на прекршочна постапка до прекршочен орган од кои **52 барања** се до прекршочна комисија во областа на земјоделството **и 161 барање до Суд,** додека **28 се неподнесени барања по однос на неплатени платни налози. Од поднесените 213 барања** за поведување на прекршочна постапка **во** *извештајата 2019 година има постапувано и по предмети од 2016 година (2) и 2018 година (56), ова се случува од причини што за* постапките од прехдодните години нема систем за евиденција (електронска база) со која ќе има точни податоци, Но за истите инспекторите имаат уредна евиденција во своите предметни списи.

Во извештајната 2019 година од страна на комисија решени се 20 барања, 15 се казнети и 5-барања се отфрлени, додека од страна на Судот во 2019 година решени се 44 барања од кои 38 се казнети и 6 отфрлени.

Комисија					решени жалби по пресуди од Управен суд				
Поднесени	Решени	Казнети	Отфрлени	Застарени	Поднесени	Решени	Казнети	Отфрлени	Застарени
52	20	15	5		1				

Број на поднесени барања за поведување на прекршочна постапка									
Суд					решени жалби по пресуди од Апелационен суд				
Поднесени	Решени	Казнети	Отфрлени	Застарени	Поднесени	Решени	Казнети	Отфрлени	Застарени
161	44	38	6						

Табеларен приказ бр.12 -Податоци за 2019 година

Во 2019 година вкупно се поднесени 22 кривични пријави од страна на надлежните инспектори за земјоделство до Основно јавно обвинителство со учество од 0,045 % во однос на вкупниот број на записници.

Ред.бр	Закон	Шифра на закон	Вкупно 2019 Година			Вкупно	учество во вкупниот број надзори	Извршени инспекторски мерки по закон						Вкупно
			1	2	3			Решенија	Едукации	Мандатни	Порамнување	Прекршочни	Кривични	
1	Закон за земјоделско земјиште	78	340	236	1248	1824	3.80158399	71	301	0	67	30	7	476
2	Закон за вршење на земјоделска дејност	80	5	0	1	6	0.01250521	0	0	0	0	0	0	0
3	Закон за земјоделство и рурален развој	81	386	60	1946	2392	4.98541059	60	0	0	22	12	0	94
4	Закон за пасишта	83	45	16	67	128	0.26677782	4	10	0	5	0	2	21
5	Закон за производи за заштита на растенијата	85	365	65	613	1043	2.17382243	36	30	0	5	2	0	73
6	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	86	179	19	1262	1460	3.04293456	25	0	0	15	5	0	45
7	на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	88	187	47	2398	2632	5.48561901	14	0	0	4	1	0	19
8	Закон за виното	89	65	9	12318	12392	25.8274281	9	1	0	14	5	1	30
9	Закон за органско земјоделско производство	99	41	1	95	137	0.28553564	1	0	0	0	0	0	1
10	Закон за квалитет на земјоделски производи	100	164	74	9061	9299	19.3809921	14	14	0	4	3	0	35
11	Закон за сточарството	101	28	0	103	131	0.27303043	0	0	0	0	0	0	0
12	Закон за рибарство и аквакултура	102	246	38	796	1080	2.25093789	24	6	0	137	139	12	318
13	Закон за тутун и тутунски производи	166	63	86	2799	2948	6.14422676	10	0	0	15	13	0	38
14	Закон за опојни дроги и психотропни супстанци	171	6	7	34	47	0.09795748	3	0	0	0	0	0	3
15	Закон за здравјето на растенија	90	606	152	11300	12058	25.1313047	105	2	0	0	0	0	107
16	Закон за Државен инспекторат за земјоделство	141	0	0	403	403	0.83993331	0	0	0	0	3	0	3
	Вкупно		2726	810	44444	47980	100	376	364	0	288	213	22	1263

Табеларен приказ бр. 13- Извршени надзори и инспекциски мерки извршени во 2019 година по закони

	Закон		Број на записници од извршени инспекциски надзори				Решенија				Едукации				Мандатни				Порамнувања				Прекршочни				Кривични			
			2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година
1	Закон за земјоделско земјиште	78	1368	1062	1357	1588	117	94	55	95	56	44	77	35	0	0	0		43	49	36	47	16	13	9	6	2	4	2	8
2	Закон за консолидација на земјоделско земјиште	79	3				0				1				0				0				0				0			
3	Закон за вршење на земјоделска дејност	80		7	1	24		0	0	0		0	0	0		0	0			0	0	0		0	0	0		0	0	0
4	Закон за земјоделство и рурален развој	81	2230	1421	2509	1853	216	151	116	81	1	0	1	0	0	0	0		19	26	50	19	2	7	25	9	0	0	0	0
5	Закон за [illegible]	83	104	149	229	211	6	13	6	29	21	35	44	32	0	0	0		3	4	16	9	0	0	3	1	0	0	0	0
6	Закон за селекционерски права	84		1	0			0	0			0	0			0	0			0	0			0	0			0	0	
7	Закон за производи за заштита на растенијата	85	1561	876	1457	1176	157	67	65	77	5	2	0	0	0	0	0		26	14	6	4	11	4	2	1	0	1	0	0
8	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	86	1067	634	1466	1542	46	43	19	51	6	6	2	0	0	0	0		33	24	13	12	20	3	16	2	0	0	0	0
9	Закон за ѓубрива	87	23	5			0	0			0	0			0	0	0		0	0			0	0			0	0		
10	Закон за квалитетот и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	88	1317	333	2244	2509	43	22	50	27	5	11	25	2	0	0	0		22	2	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0
11	Закон за виното	89	9176	322	11982	12901	32	4	11	7	14	0	4	2	0	0	0		8	4	2	2	2	1	2	0	0	0	0	0
12	Закон за здравјето на растенијата	90	12240	2322	3693	8962	164	127	12	124	0	0		5	0	0	0		0	0		0	0	0		0	0	0		0
13	Закон за органско земјоделско производство	99	154	125	160	201	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Закон за квалитет на земјоделски производи	100	1652	731	3930	9335	86	76	44	16	20	23	26	26	0	0	0		4	0	3	2	0	0	0	1	0	0	0	0
15	Закон за сточарството	101	210	159	150	213	3	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Закон за рибарство и аквакултура	102	1660	1296	1372	1279	54	35	42	57	19	7	3	4	3	0	0		372	231	133	195	347	156	94	148	7	20	31	21
17	Закон за безбедност на храна	103		3	0			1	0			0	0			0	0			0	0			0	0			0	0	
18	Закон за инспекциски надзор	130	4				0				0				0				2				2				0			
19	Закон за Државниот инспекторат за земјоделство	141	192	294	223		1	3	2		0	0	0		0	0	0		10	2	2		5	1	1		0	0	0	
20	Закон за тутун и тутунски производи	166	3432	758	3443	2813	46	18	61	31	0	0	0	0	1	0	0		51	3	8	4	16	1	4	6	0	0	0	0
21	Закон за контрола на опојни дроги и психотропни супстанци	171	108	41	55	293	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0		0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Кривичен Законик																													
			34494	10539	34270	44900	975	656	508	599	147	128	182	106	4	0	0	0	595	360	269	297	428	186	156	174	9	25	33	29
			2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година	2015 година	2016 година	2017 година	2018 година

Табеларен приказ бр. 14- Споредбени податоци за 2015, 2016, 2017, 2018 година по закони

6. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА

6.1. Односи со медиумите

Од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во текот на 2019 година се одржани повеќе средби со институции (директори, градоначалници на општини, владини лица и др.) и граѓани со цел да им се помогне на граѓаните во остварување и заштита на нивните права од областа на земјоделството, редовно се одржуваа отворени средби на инспекторатот во повеќе населени места во државата. Воедно од страна на инспекторатот редовно беа доставувани соопштенија до медиумите и истите беа објавувани во дневните информативни изданија како и на повеќе интернет портали.

Државниот инспекторат за земјоделство на својата веб страна www.diz.gov.mk започнувајќи од 01.02.2018 година го стави на располагање порталот за електронска комуникација (Е – фитосанитарни барања/пријави) наменет за сите надворешни корисници со цел да им овозможи да подигнуваат најразлични видови на барања/пријави за издавање на фитосанитарен сертификат за извоз/реекспорт/пасош за растенија (замена на пасош на растенија) и фитосанитарен преглед на пратки растенија, растителни производи и други објекти и предмети, производи за заштита на на растенија и ѓубрива при увоз/транзит кои се издаваат од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма во областа на Фитосанитарната испекциски.

Државниот инспекторат за земјоделство како институции од јавниот сектор податоците кои ги создаваат во остварувањето на своите надлежности започна да ги објавува уште во 2018 година во формат на отворени податоци организирани во посебни податочни сетови на порталот за отворени податоци https://data.gov.mk/ на Владата на Република Македонија.

Државниот инспекторат за земјоделство има плодна и многу важна соработка со здруженијата на земјоделците и истат продолжува со тоа што ги охрабри преку „***Известување***" на 02.03.2018 година на веб страна, да ги пријават сознанија од теренот за неправилности (недозволена трговија со семенски и саден материјал, шверц на производи за заштита на растенијата, незаконски узоз или трговија со земјоделски производи, неправилности при откупот на земјоделските производи и сл.) на бесплатниот телефонски број (0800 11 000) или на телефонскиот број 02/3121462 – Државен инспекторат за земјоделство.

Во продолжение дел од активностите во 2019 година по месеци и тоа:

Јануари

- **18.01.2019 година,** Министерот за земјоделство шумарство и водостопанство Љупчо Николовски заедно со Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Благој Индов беше во посета на откупните пунктови за тутун во скопскиот регион. Откупени над 15 милиони килограми тутун по просечна цена од 210 денари за килограм (http://diz.gov.mk);

Февруари

- **15.02.2019 година,** Информација во врска со Опасна габа ги напаѓа вишните и модрите сливи во Пехчево и Делчево Објавено на (http://diz.gov.mk);

Март

- **12.03.2019 година,** Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, Љупчо Николовски, одржа работна средба со земјоделците од валандовскиот регион, исплатени близу 4,4 милиони евра за субвенции за површини со градинарски култури (http://diz.gov.mk);
- **22.03.2019 година,** трибина организирана во Велес од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, министерот Николовски, заедно со градоначалникот на Општина Велес, директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Благој Индов и директорите на други државни институции од секторот земјоделство, се сретнаа со претставници на земјоделците и сточарите од Велес и околните општини и разговараа за проблемите, но и за новитетите околу промената на дел од законите кои се однесуваат на земјоделието.Трибини, слични на оваа во изминатиот период беа одржани и во Кавадарци, Струмица, Штип, Прилеп и Валандово (http://diz.gov.mk);
- **23.03.2019 година,** Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, Љупчо Николовски, заедно со директорите на надлежните институции во секторот земјоделство и со градоначалникот на општина Делчево на имаа работна средба со земјоделците од делчевскиот регион *„Го развиваме овоштарството со развојни мерки и зголемени субвенции по површина"*. Фокусот на средбата беа актуелните состојби во земјоделството со акцент на овоштарството и сточарството, како и новите мерки во Програмите за финансиска поддршка во земјоделство и руралниот развој за оваа година за сите земјоделски гранки (http://diz.gov.mk);

Мај

- **16.05.2019 година,** Државниот инспекторат за земјоделство на иницијатива на директорот г-дин Благој Индов се одржа работен состанок на кој беше презентирана работната верзија на интерни процедри, постапки при спроведување на фитосанитарната инспекција при увоз, извоз, реекспорт и транзит на растителни производи и други предмети и објекти. Целта на изработката на овие процедури е

зголемување на ефикасноста и информираноста на спроведување на задолжителните контроли на граничните премини и внатрешноста на територијата на Република Северна Македонија (http://diz.gov.mk);

- **23.05.2019 година,** Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, Благој Индов заедно со Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Љупчо Николовски присуствуваа на манифестацијата по повод „Ден на полето“ која традиционално се одржува во село Новосељане, Кумановско. Целта на манифестацијата и годинава е промоција на земјоделското производство со користење на сертифициран семенски материјал (http://diz.gov.mk);
- **28.05.2019 година**, се одржа Регионална конференција за мерење на достигнувањата на агенциите кои се наоѓаат на граничните премини“ одржана во Виена, Австрија (http://diz.gov.mk);
- **28.05.2019 година**, врз основа на член 69, алинеја 5 од Законот за здравјето на растенијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/05, 81/08, 20/09, 57/10, 17/11, 148/11, 69/13, 43/14, 158/14, 149/15, 39/16 и 83/18), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе Наредба за преземање на мерки за спречување на појава и ширење на штетниот организам Monilinia fructicola (Winter) Honey и Мерки за негово сузбивање (http://diz.gov.mk);
- **29.05.2019 година,** во големата сала на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, се одржа работна средба на извозници и откупувачи на земјоделски производи во Руска Федерација во врска со барањето за отстранување на времено ограничување на извозот на коскесто овошје во Руската федерација од Република Северна Македонија (http://diz.gov.mk);
- **31.05.2019 година,** врз основа на членовите 52 од Законот за Административни службеници (Службен весник на Република Македонија бр.27/14,199/14,48/15,154/15, 5/16, 142/16 и 11/18), В.Д Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство донесе 4- четири Одлуки за избор за унапредување на административен службеник (http://diz.gov.mk);

Јуни

- **16.06.2019 година,** Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Благој Индов, претставници од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и преставници од Државната фитосанитарна лабораторија во Росоман имаа работна средба со градоначалникот на општината Бранко Јанев. На средбата присуствуваа и претставници од компаниите извозници на праски и производители на праски, а се разговараше за состојбата со откупот, цената и извозот на праски (http://diz.gov.mk);

Август

- **20.08.2019 година**, Потпишан протокол за заеднички фитосанитарни контроли на граничниот премин Табановце – Прешево. (http://diz.gov.mk);
- **26.08.2019 година,** Границата со Србија ќе се минува со една контрола. (http://diz.gov.mk);

Септември

- **03.09.2019 година,** За непречен извоз на земјоделски производи, Фитосанитарната инспекција на терминалот во Кавадарци започна да работи во две смени. Конкретно, ќе се овозможи брз, ефикасен и непречен извоз на грозје, што значи и заштеда во време и пари како бенефит за правните субјект. (http://diz.gov.mk);
- **04.09.2019 година**, на 152 седница на Владата на Република Северна Македонија, за вршител на должноста директор на Државниот земјоделски инспекторат, именуван е проф. д-р. Зоран Шапуриќ. (http://diz.gov.mk);
- **18.09.2019 година**, ЕУ правила за увоз на растенија и растителни производи. На работилницата учество зема директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, проф. д-р Зоран Шапуриќ, КЕ2 експертот од Словенија, Власта Кнапиќ, земаа учество

преставници од внатрешната и граничната фитосанитрна инспекција и преставници од Фитосанитарната управа. (http://diz.gov.mk);

- **18.09.2019 година**, Известување. При издавањето на фитосанитарните сертификати, заштитните мерки против внесување организми штетни за растенијата и растителните производи и против нивното ширење на територијата на Европската Унија, дополнителна изјава од фитосанитарниот сертификат мора јасно да е наведено. (http://diz.gov.mk);

Октомври

- **02.10.2019 година**, Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство проф. д-р. Зоран Шапуриќ го посети Струмичкиот регион. (http://diz.gov.mk)

- **07.10.2019 година**, проф. д-р. Зоран Шапуриќ на „Светски ден на вранецот". Мерките на Владата на РСМ даваат позитивни резултати, нашата земја станува препознатлива по производството на квалитетно вино. (http://diz.gov.mk);

- **14.10.2019 година**, проф. д-р. Зоран Шапуриќ: Работна посета на Граничен премин Табановце. (http://diz.gov.mk);
- **14.10.2019 година**, Известување. Државниот инспекторат за земјоделство, Ве информира дека работното време на место на утовар-терминал Кавадарци се враќа на работното време од понеделник до петок од 08:30 до 16:30 часот, почнувајќи од 15.10.2019 година (вторник), а со тоа се усогласува со работното време во царинската испостава Кавадарци. (http://diz.gov.mk);
- **16.10.2019 година**, Одземени 9.000 килограми пиперки од нерегистрирани откупувачи во прилепско. (http://diz.gov.mk);

- **18.10.2019 година**, проф. д-р. Зоран Шапуриќ за Фокус: Нерегистрираните откупувачи, нелојална конкуренција за земјоделците. (http://diz.gov.mk);
- **22.10.2019 година**, проф. д-р. Зоран Шапуриќ: Сите субјекти координирано да работат за заштита на рибниот фонд на охридското езеро. (http://diz.gov.mk);
- **26.10.2019 година**. проф. д-р. Зоран Шапуриќ: Откупувачите се подготвуваат за откуп на тутунот. (http://diz.gov.mk);

Ноември

- **02.11.2019 година**, Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, проф. д-р. Зоран Шапуриќ го посети Факултетот за земјоделски науки и храна во состав на Универзитетот „Кирил и Методиј„ Скопје. (http://diz.gov.mk);
- **02.11.2019 година**, Известување. Тимови од надлежните инспекторати од централната и локалната власта, засилени со полицијата, ќе ги зајакнат контролите и санкциите за да запре трендот на загадување на воздухот и животната средина. (http://diz.gov.mk);
- **03.11.2019 година**, Известување. Преку мерките од ИПАРД 2 и од националните програми ќе го поттикнеме производство на преработки од праз. (http://diz.gov.mk);

- **08.11.2019 година**, Известување. Во Дојранското езеро се изврши порибување на 1.500 килограми крап од Програмата за развој на рибарството на Владата на Република Северна Македонија и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. (http://diz.gov.mk);

- **11.11.2019 година,** Известување.Засилени контролите за палење на стрништа, изречени 34 казни од кои пет барања за прекршочна постапка. (http://diz.gov.mk)

- **21.11.2019 година, Т.** Димковски: Квалитетот на тутунот е добар, очекуваме непречен откуп и висока просечна откупна цена на тутунот. (http://diz.gov.mk);

Декември

- **18.12.2019 година**, Во период од 16-18.12.2019 година во Скопје под покровителство на ФАО се одржа обука за стручно усовршување на работата на фитосанитарните инспектори во Република Северна Македонија. Се одржаа две обуки, "Национална обука за надзор на штетниците кај растенијата" и "Национална обука за фитоаснитарна сертификација", а со цел поддршката за зајакнување на националните системи за надзор на штетниците кај растенијата и за фитосанитарната сертификација. (http://diz.gov.mk);

- **19.12.2019 година,** проф. д-р. Зоран Шапуриќ: Досега се откупени 60 отсто од количествата тутун во земјава, просечната цена е повисока од ланската. (http://diz.gov.mk).

6.2. Интернет страница

Иформации поврзани со и за работата на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма на граѓаните им се достапни на страната (*http://www.diz.gov.mk*). Страната редовно се ажурира со податоци и информации во врска со работењето на Инспекциската служба.

6.3. Пријавени неправилности

Во извештајната 2019 година во Уписникот за предмети по преставки и предлози кои се води во Државниот инспекторат за земјоделство не се забележени преставки за работата на инспектор. Државниот инспекторат за земјоделство до сега нема пропишано процедура за водење на евиденција за бројот на пријавени неправилности за работата на инспекторите преку бесплатниот телефонски број, електронски адреси, писма и сл.

Година	Број на преставки за работата на инспектор
2019	10
2018	1
2017	1
2016	6

6.4. Граѓански дневник

Државниот инспекторат за земјоделство до 2019 година нема воведено „*Граѓански дневник*".

6.5. Претставки и предлози и слободен пристап до информации

Во 2019 година Државниот инспекторат за земјоделство согласно законската обврска има доставено 2 (две) информации до Министерство за информатичко општество за постапување по преставки и предлози за **вкупно 77** (26 – усмени, 48 – писмени и 3 – електронски), поднесени од страна на вкупно 46 физички лица, 15 правни лица, 3 други лица и 13 анонимни лица. По сите претставки и предлози е постапено од страна на Државниот инспекторат за земјоделство.

За период од 2019 година до Државниот инспекторат за земјоделство се поднесени **4-четири барања за иформации од јавен карактер**. Од страна на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до иформациите од јавен карактер до Државниот инспекторат за земјоделство нема вложено, усвоено ниту една жалба, исто така нема одбиена или отфлена жалба и нема ниту еден случај на молчење на Комисијата. Во овој период исто така, нема барања за поведување прекршочна постапка и изречени прекршочни санкции. Немаме поведени управни спорови против конечна одлука на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до иформациите од јавен карактер.

6.6. Соработка со други инспекциски служби и државни институции

Државниот инспекторат за земјоделство заради широкиот спектар на разнородни законски овластувања и надлежности при своето работење соработуваше со следните институции: Царинска управа на Република Македонија, Министерство за внатрешни работи – МВР, Национален координативен центар за гранично управување – НКЦГУ, Агенција за храна и ветеринарство –АХВ, Централен регистер на Република Македонија, Управа за јавни приходи – УЈП, Државен инспекторат за животна средина и природа – ДИЖС, АВРМ-Агенција за вработување на Република Македонија, Финансова полиција и др.

6.7. Соработка со бизнис заедницата и здруженија на потрошувачите

Државниот инспекторат за земјоделство согласно начелата од Законот за инспекциски надзор првенствено делува превентивно со својата функција и секогаш е отворен за соработка со голем број на земјоделски здруженија и невладини организации како Здруженијата на тутунопроизводителите, Федерација на фармери на Република Македонија, Здрженија на оризо производители, Групацијата на мелничко пекарската индустрија, Стопанската комора на Македонија, Здружение на лозаро производители и други.

6.8. Соработка со образовни и научни институции

Државниот инспекторат за земјоделство е во континуирана соработка со образовните и научните институции од областа на земјоделството како Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, Земјоделски факултет во Штип, Факултетот за ветеринрна медицина во Скопје и други.

Број: 02-12/109
Скопје 29.01.2020 година

Проф д-р Зоран Шапуриќ
в.д. Директор на Државен инспекторат за земјоделство

Изработил: *д-р Мери Петреска - Раководител на одделение*

Доставено до:

-Инспекциски совет
-Архива